

E. KUDU -

KUIDAS LEIDA

VAJALIKKU

KIRJANDUST

Tartu Riikliku Ülikooli
Teaduslik Raamatukogu ja Üpperaamatukogu
on a v a t u d :

ABONEMENT eesaspäevast-reedeni 10 - 20
laupäeval 10 - 14
pühapäeval - suletud

LUGEMISSAALID eesaspäevast-reedeni 8 - 22
laupäeval 8 - 20
pühapäeval 10 - 17⁰⁰

Ajaloo - Keeleteaduskonna raamatukogu :
eesaspäevast-reedeni 8 - 22
laupäeval 8 - 20
pühapäeval 10 - 17

TRÜ Teadusliku Raamatukogu filiaal
Vanemuise 33 :

ÜLDFORDI LUGEMISSAAL
eesaspäevast-reedeni 12 - 19

TARTU RIIKLIK ÜLIKOOL
TEADUSLIK RAAMATUKOGU

KUIDAS LEIDA VAJALIKKU
KIRJANDUST

I. ÜLDISED BIBLIOGRAAFIAD

Koostanud E. Kudu

T a r t u 1 9 7 0

КАК ОТЫСКАТЬ НЕОБХОДИМУЮ ЛИТЕРАТУРУ

I. Общие библиографии

На астонском языке

Составила Э.Куду

**Тартуский государственный университет
СССР, г. Тарту, ул. Пилкооля, 18**

Vastutav toimetaja L. Kilk

Korrektor V. Lang

TRÜ rotaprint 1970. Paljundamisele antud 27. II 1970.
Trükiroognaid 5,63. Tingtrükiroognaid 3,37. Arvestus-
roognaid 2,89. Trükiarv 3000. Paber 30 x 42. 1/4.
MB 08078. Tell. nr. 137.

S a a t e k s .

Sageli kurdetakse, et on raske või isegi võimatu teada saada, missugused teosed on ilmunud meid huvitava küsimuse kohta. Ometi võimaldavad igas suuremas raamatukogus leiduvad bibliograafilised väljaanded saada informatsiooni peaaegu kõigist tähelepanuväärseist teoseist, mis on avaldatud kogu maailmas.

Kõigile TRÜ üliõpilastele tutvustatakse bibliograafiliste õppuste vältel, kust ja kuidas on võimalik leida kirjandust. Käesolev õppevahend on mõeldud sellel lühikursusel saadud teadmiste kinnitamiseks üldiste bibliograafia teosas. Edaspidi kavatakse avaldada õppevahendeid ka eriala bibliograafiast.

Üldised bibliograafiad on vajalikud esmajoones neile, kellele tuleb pidevalt jälgida uusimat kirjandust. Seepärast võib õppevahend huvi pakkuda ka õppejõududele, teaduslikele töötajatele ja aspirantidele, kuna selles antakse esmakordselt trükisõnas ülevaade TRÜ Teadusliku Raamatukogu lugemissaalides olemasolevatest üldistest bibliograafiast.

Käesolevas väljaandes tuuakse kõigepealt andmeid selle kohta, kuidas leida Eestis ilmunud raamatuid, perioodilisi väljaandeid ja artikleid. Järgneb ülevaade, kust saab andmeid kogu Nõukogude Liidus ilmunud kirjanduse (raamatud, perioodilised väljaanded, artiklid, retsensioonid) kohta. Kolmandas osas juhatatakse kätte need materjalid TRÜ Teadusliku Raamatukogu lugemissaalidest, mis informeerivad välismaal ilmunud trükitoodangust. Viimases osas esitatakse tähtsamad bibliograafiast bibliograafiad.

Väljaannete iseloomustamisel on kasutatud eessõnade andmeid.

Kõik märkused, parandusettepanekud ja täiendused õppevahendi kohta palutakse suunata TRÜ Teadusliku Raamatukogu bibliograafia osakonda.

S i s s e j u h a t u s .

Ükskõik missuguse teadusliku uurimistöö juurde asudes peame kõigepealt tundma õppima seda, mis on meid huvitava küsimuse kohta juba tehtud, et mitte taas avastada ammu avastatud või leiutada leiutatut. Aga ka siis, kui ei töötata parajasti mingi spetsiaalse teema kallal, tuleks pidevalt jälgida seda, mis toimub erialal, missuguste tulemusteni on jõudnud teised teadlased.

Suurem osa sellest, mida inimesed on uurinud ja avastanud, millest nad on mõelnud ja mille kallal juurelnud, missuguste tulemusteni jõudnud, on avaldatud t r ü k i - s õ n a s . Koos üldise haridustaseme tõusuga kasvab ka trükitud materjalide hulk - igal aastal avaldatakse üha enam ja enam originaalteoseid (kas raamatutena või artiklitena), uute nimetuste arv kasvab miljonitesse, neile liisanduvad veel kordustrukid ja tõlked. Ükski inimene pole suuteline läbi lugema kõike, mis ilmub, ka mitte kitsamal erialal. Paratamatult tuleb teha valik. Ülevaate saamine sellest, mille hulgast valida, muutub aga üha raskemaks. Ükski raamatukogu ei saa enam pakkuda oma lugejatele kõiki ilmuvaid raamatuid ja ajakirju, seepärast tuleb üha enam kasutada raamatukogudevahelise abonemendi abi. Aga enne kui tellida midagi teisest raamatukogust, peab teadma, mida tellida.

Ülevaate ilmunud kirjandusest annavad b i b l i o - g r a a f i a d .

BIBLIOGRAAFIATEST

ÜLDISELT.

Bibliograafiad registreerivad trükitoodangut, sü-
tematiseerivad seda ja informeerivad lugejaid ilan-
nud trükistest.

Olenevalt sellest, kellele ja mis otstarbeks konkreetne bibliograafiline nimestik või kartoteek on määratud, võivad bibliograafiad olla väga mitmesugused.

Ainestikult võivad bibliograafiad olla:

- 1) üldised, mis hõlmavad kirjandust kõikl-delt aladelt;
- 2) erialased, mis hõlmavad kirjandust teatud erialalt (mõnikord koos piiraladega) - meditsiin, füüsika, bioloogia, ajalugu, keeleteadus jne.;
- 3) temaatilised, mis hõlmavad kirjandust mitmelt erialalt teatud teema piires (näit. "Kosmose vallutamine" võib haarata kirjandust tehnika, füüsika, keemia, matemaatika, astronoomia, bioloogia, arstiteaduse ja muudelt aladelt). Teemaatilise bibliograafia alaliigiks on koduloo bibliograafia, mis annab ülevaate teatud koha või asutusega seotud kirjandusest;
- 4) personaalsed, mis hõlmavad ühe isiku töid. Kui teatud isiku tööde bibliograafiale li-

sandub ka kirjandus tema kohta, on meil tegemist
b i o - b i b l i o g r a a f i a g a .

Ammendavuse poolest võivad bibliograafiad olla:

- 1) r e g i s t r e e r i v a d , mis peegeldavad kõi-
ge täielikumalt trükiseid seatud piirides, välja
jäetakse tavaliselt vaid mõned piiratud levikuga
ja ajutise tähtsusega trükised;
- 2) v a l i k u l i s e d , kus kirjandust esitatakse
teatud kindlast valikuprintsiibist lähtudes, näi-
teks ainult uuem teaduslik kirjandus;
- 3) s o o v i t a v a d , kus leiab kõige paremat, tea-
tud küsimuse kohta soovitatavat kirjandust, mis on
määratud konkreetsele lugejate grupile - näiteks
soovitusnimestikud "Vaimse töö hügieen", "Abiks aja-
loo õpetajale", "Kuidas korraldada iluaeda" jne.

Ajalise hõlmamise poolest võivad bibliograafiad olla:

- 1) j o o k s v a d , mis ilmuvad perioodiliselt ja
informeerivad lugejaid vastilmunud kirjandusest;
- 2) r e t r o s p e k t i i v s e d , mis annavad üle-
vaate minevikus teatud kindla ajavahemiku jooksul
ilmunud kirjandusest;
- 3) p e r s p e k t i i v s e d , mis informeerivad
sellest, missugused teosed ilmuvad tulevikus. Ena-
masti on siin tegemist kirjastuste ja raamatukaup-
luste prospektide, kataloogide ning tellimislehte-
dega.

Bibliograafiat, kust leiab andmeid ajakirjades ja aja-
lehtedes või koguteostes avaldatud artiklite kohta, nimeta-
takse a n a l ü ü t i l i s e k s .

Igal bibliograafial on mitu aspekti. Näiteks on "Raa-
matukroonika" üldine, registreeriv, jooksev; "Nõukogude Ees-
ti Raamat" üldine, valikuline, retrospektiivne; "E. Särgava.
1868 - 1958. Bibliograafia ja metoodilised nõuanded raama-

tukogudele". Tln., 1968. soovitav, retrospektiivne bibliograafia.

Bibliograafia võib esineda n i m e s t i k u kujul trükitud raamatuna, brošüürina või monograafiatele ja artiklitele lisatud m a n u s k r i i t b i b l i o g r a a f i a n a . Bibliograafia võib esineda ka k a r t o t e e g i n a kas raamatukogus või teadlase isiklikus kogus.

Iga trükist kirjeldatakse, s. t. iseloomustatakse bibliograafias vastavalt kindlatele reeglitele nii, et on võimalik ühte teost teisest eraldada. Seda andmete kompleksi, mille abil teos on bibliograafias registreeritud, nimetatakse k i r j e k s .

Kirje sisaldab andmeid autori, pealkirja, ilmumiskoha ja -aasta, lehekülgede arvu, illustratsioonide olemasolu, väljaandva asutuse ja muude tunnuste kohta, mille järgi teost on võimalik kataloogist leida. Näiteks:

Pärl, A. Otsustusõpetus ühes sissejuhatusesga väiteloomikasse ja formaalloogilised mõtlemisseadused. Trt., TRÜ rotaprint, 1968. 108 lk., illustr. 20 cm (TRÜ loogika ja psühholoogia kateeder.) 800 eks. 15 kop. - Bibliogr. lk. 104 (5 nim.).

Mõnikord on kirjed varustatud a n n o t a t s i o o n i d e g a , mis selgitavad lähemalt bibliograafias registreeritud raamatu või artikli sisu, nagu näiteks ajalehes "Sirp ja Vasar" avaldatavates uudiskirjanduse nimeslikes. Vahel varustatakse eriala bibliograafiad referaatidega, mis võtavad kokku teaduslikus töös esitatud seisukohti, sel juhul on tegemist refereeriva bibliograafiaga, näiteks Üleliidulise Teaduslik-Tehnilise Informatsiooni Instituudi (Всесоюзный институт научно-технической информации ВИНТИ) r e f e r a a t a j a k i r j a d .

Bibliograafiates võib materjali esitada mitmeti: a l f a b e e t i l l i s e l t - teosed on järjestatud tähestikuliselt autorite või pealkirjade järgi; s ü s t e m a a -

t i l i e e l t - vastavalt varem väljatöötatud liigitus-
skeemile; m ä r k s õ n a l i s e l t - kitsaste aine-
alade tähestikulises järjestuses; g e o g r a a f i l i -
s e l t ; k r o n o l o o g i l i s e l t j n e .

Kõikides Nõukogude Liidu registreerivates bibliograa-
fiates ("Raamatukroonika", "Artiklite ja Retsensioonide
Kroonika", "Летопись журнальных статей", "Ежегодник книги"
jt.) kasutatakse süstemaatilist esitust. Selleks on raama-
tupalati (vt. lk. 11) liigitusskeem, mis koosneb 31 lii-
gist. Iga liik jaguneb alaliikideks. Näiteks moodustavad
loodusteadused raamatupalati liigitusskeemi järgi IV liigi,
mis omakerda jaguneb kitsamate erialade järgi:

IV. Loodusteadused. Matemaatika.

1. Üldküsimumused. Looduse dialektika.
2. Füüsika-matemaatika.
3. Keemia.
4. Geoloogia-geograafia.
5. Bioloogia.

- a. Üldküsimumused.
- b. Paleontoloogia.
- c.- d. Üldine bioloogia.

...

- j. Inimese anatoomia, embrüoloogia ja
histoloogia. Inimese ja kõrgemate
loomade füsioloogia, biofüüsika ja
biokeemia.

- 1) Üldküsimumused.
- 2) Inimese normaalne ja võrdlev
anatoomia ja histoloogia.

...

Igal aastal on "Raamatukroonika" (vt. lk. 12) ja "Artikli-
te ja Retsensioonide Kroonika" (vt. lk. 19) esimeses numb-
ris antud täielik raamatupalati liigitusskeem (vt. lisa 1).
Kuna iga liigitus on paratamatult tinglik, tuleks piirala-

de puhul vajaliku kirjanduse leidmiseks läbi vaadata mitu liiki, sest iga teost võib vaadelda mitmest aspektist. Näiteks võib mõni keemiaalane teos leiduda kas liigis XV.3 (keemia) või XVI.10 (keemiatööstus), vastavalt sellele, kas küsimusele on lähenetud teoreetilisest või rakenduslikust küljest.

Igal juhul tuleb enne bibliograafia kasutamist põhjalikult tutvuda selle liigitusakeemiga.

Bibliograafiate kasutamist hõlbustavad mitmesugused **r e g i s t r i d**, mis grupeerivad bibliograafias esitatud materjale teiste tunnuste järgi, kui seda annab bibliograafia põhiskeem. Registrid võivad olla:

nimede loendid, kus tähestikulises järjestuses on toodud kõik teosega seotud nimed (autorid, toimetajad, illustreerijad, isikud, kelle kohta teos on kirjutatud jne.);

aineloendid (märksõnaregistrid) - kus tähestikulises järjestuses on toodud küsimused, mida teoses on käsitletud, näiteks:

Töenäosusteooria
Tõlkimine
Tõstesport
Töökaitse
Tööviljakus
Tööõigus
Ujumine
Ungari keel

...

geograafilised registrid, kus tähestikulises järjestuses on toodud kõik kohanimed jt. geograafilised nimetused (jõesed, järved, mäed jne.), mis esinevad teose pealkirjas;

kronoloogilised registrid, kus teosed on toodud kas nende ilmumisjärjestuses (personaalsete biblio-

graafiate puhul) või vastavalt ajajärgule, mida teoses on käsitletud jne.

Register avab bibliograafia sisu tema ülesehitusest erinevas läbilõikes. Näiteks, kui meid huvitavad kõik antud autori tööd (nii tema enda kirjutatud kui ka tema poolt tõlgitud, toimetatud jne.) ja teosed tema kohta, siis võimaldab nimede register kiiresti kindlaks teha, kas selliseid teoseid antud bibliograafias on registreeritud. Kui huvitatakse kirjandusest mõne kitsama küsimuse kohta, bibliograafia aga on üles ehitatud kas süstemaatiliselt, alfabeetiliselt või muul viisil, mis ei peegelda kitsamaid erialaküsimusi, siis võimaldab aineloend (märksõnaregister) selgitada, kas vajalikku küsimust käsitlevat kirjandust on bibliograafias registreeritud.

Iga registri ees leiduvad seletused selle kohta, kuidas registrit kasutada.

ÜLDISED JOOKSVAD REGISTREERIVAD BIBLIOGRAAFIAD.

Kõige ammendavamad ja operatiivsemad informatsiooni teatud riigi või keele piires ilmunud trükistest annavad üldised jooksvad registreerivad bibliograafiad. Eristatakse riiklikke ja rahvuslikke bibliograafiad. Riiklikud bibliograafiad registreerivad teatud riigi piires ilmuvat kirjandust, olenemata keelest, milles see on ilmunud. Rahvuslikud bibliograafiad registreerivad kirjandust teatud keeles, ilmumiskohast olenemata. (Eesti NSV-s ilmuv üldine jooksev bibliograafia "Raamatukroonika" on riiklik, kuna seal registreeritakse kõik Eesti NSV-s ilmunud trükised,

olenematult sellest, mis keeles need on ilmunud, SDV-s ilmuv "Deutsche Nationalbibliographie" on aga rahvuslik bibliograafia, kuna seal registreeritakse saksa keeles ilmuvat kirjandust kogu maailmast).

Riiklikud või rahvuslikud jooksvad bibliograafiad ilmuvad pidevalt kindla ajavahemiku järel (olenevalt riigis ilmuva kirjanduse hulgast) kas kord nädalas, dekaadis, kuus, kvartalis või aastas. Et neis leidub kirjandust kõigilt erialadelt ja nad võtavad arvele kogu riigi trükitoodangu, nimetatakse neid üldisteks registreerivateks bibliograafiateks.

Üldised registreerivad bibliograafiad koostatakse s u n d e k s e m p l a r i põhjal.

Enamikus tsiviliseeritud maades kehtib korraldus, millele vastavalt igast trükitehniliselt või muul viisil (rotaprint, fotoprint, rotaator) paljundatud trükisest tuleb suunata teatav arv eksemplare riiklikku (või rahvuslikku) raamatuhoidlasse põliseks säilitamiseks ja riikliku üldise registreeriva bibliograafia algdokumendiks.

Eesti NSV riiklikuks raamatuhoidlaks on Eesti NSV Riiklik Raamatupalat, Tallinn, Kohtu 3. Tema ülesandeks on säilitada üks eksemplar kõigist Eesti NSV trükistest, koostada ja avaldada selle põhjal Eesti NSV jooksvaid registreerivaid bibliograafiaid ja viimaste põhjal retrospektiivseid koondbibliograafiaid ning pidada Eesti NSV trükitoodangu statistikat.

Oma raamatupalatid on ka kõigil teistel liiduvabariikidel ja VNFSV autonoomsetel vabariikidel.

Kõigist Nõukogude Liidus ilmuvaist trükistest suunatakse sündeksemplar Üleliidulisele Raamatupalatile, mis omakorda annab välja üleliidulisi jooksvaid registreerivaid bibliograafiaid. Seega võime leida liiduvabariikides ilmuvaid trükiteoseid nii vabariiklikest kui ka üleliidulistest üldistest bibliograafiatest.

Analoogilised asutused leiduvad ka teistes maades. Näiteks Prantsusmaal Rahvusraamatukogu (Bibliothèque Nationale

Parisis, Inglismaal Briti Muuseumi Raamatukogu Londonis, USA-s Kongressi Raamatukogu Washingtonis, Saksamaal "Deutsche Bücherei" Leipzigis jt.) Kuigi nimetatud riiklikel (rahvuslikel) raamatuhoidlatel on erinevusi üksikküsimustes, on nende põhifunktsioon üks - koguda ja talletada rahvuslikku kirjandust ning koostada selle põhjal riiklikke (rahvuslikke) registreerivaid bibliograafiaid.

EESTI RAAMATUTE ÜLDISED REGISTREERIVAD BIBLIOGRAAFIAD.

Jooksvat informatsiooni Eesti NSV-s ilmunud trükistest annab "Raamatukroonika", mis ilmub pidevalt alates 1946. aastast igas kvartalis. Aastatel 1944 - 1945 ilmunud trükiste kohta ilmus 1947. a. retrospektiivselt omaette väljaanne.

"Raamatukroonika" koosneb kolmest osast: 1) raamatud ja brošüürid; 2) trükigraafika, kus on registreeritud plakatid, portreed, postkaardid, kunstiteoste reproduktsioonid, õppevahendid ja teised graafiliselt kujutatud trükised; 3) noodid, kus on kirjeldatud nii iseseisvalt ilmunud noodiväljaanded kui ka noodid, mis on ilmunud kogumikes, ajakirjades ja ajalehtedes. Kord aastas, "Raamatukroonika" neljanda numbril lõpus, avaldatakse andmed Eesti NSV-s ilmunud perioodiliste väljaannete kohta (vt. lk. 17). Alates 1968. aastast avaldatakse "Raamatukroonikas" ka andmed autorite kohta. Samast aastast ilmub igas "Raamatukroonikas" lisa, mis registreerib ilmunud tehnikakirjanduse selliseid informatsioonilisi väljaandeid nagu masinate ja aparatuuride juurde kuuluvaid kasu-

tamisjuhendeid, reklaamprospekte, tehniliste jooniste albumeid jne.

Iga "Raamatukroonika" osa (raamatud ja brošüürid, trükigraafika, noodid) on varustatud omaette numeratsiooniga, mis on ühe aasta piirides ühtne, s. o. läbib kõik neli vihikut, kusjuures trükigraafiliste väljaannete puhul on järjenumbrile lisatud täht "g" ja nootide puhul täht "n".

Raamatud ja brošüürid esitatakse "Raamatukroonikas" vastavalt raamatupalati liigitusskeemile süstematiseeritult (vt. lisa 1), autoreferaadid on liigitatud teadus-alade kaupa.

Raamatute kirjed "Raamatukroonikas" on väga üksikasjalised (vt. lk. 7). Kui on tegemist koguteosega, siis on antud ka selle sisukord.

"Raamatukroonika" juurde kuulub praegu 6 r e g i s t r i t .

1. Nimede ja anonüümsete teoste (koguteosed, teosed, millel pole autorit või koostajat näidatud) pealkirjade register. Kui otsitakse mõne autori, toimetaja või illustreerija kõiki teoseid või tahetakse täpsustada mõne teose ilmunisandmeid, siis saab seda nimede registri abil hõlpsasti teha. Number nime taga on kirje järjekorranumber antud aastakäigus. Kui on tegemist mitte autori, vaid mõne teise raamatuga seotud isiku nimega, siis leidub järjekorranumbri ees vastav märg: tlk. (tõlkija), toim. (toimetaja), komp. (komponist) jne. Kui järjekorranumber on asetatud ümarsulgusesse, siis on tegemist selle isiku kohta kirjutatud teosega. Kui näiteks tahetakse teada, missugused F. Tuglase teosed on viimastel aastatel ilmunud või mis on temaga seoses avaldatud, tuleks kõigepealt vaadata järele nimede registritest. 1967. a. registris leidub: Tuglas, Friedebert 475, 1180 (Meri), 470 (Oks, J.), 451, 2502. Vastavate järjenumbrite alt leiamegi sama aasta "Raamatukroonikatest" meid huvitavate teoste täpsed kirjed. Näiteks on 451 all registreeritud

Johannes Semper elus ja kirjanduses. Kogumik. /Kaane-
ümbris ja tiitel V. Toots/ Tln., "Eesti Raa-
mat", illustr., 16 lehte illustr., portr. 22 cm.
12 000 eks. 1 rbl. 40 kop. köites. T-1 pöördel
koost.: I. Sikemäe. Kaaneümbrisel ja kaanel pealk.:
Johannes Semper.

Sisu: F. T u g l a s . Ringkäik. - ...

Sisukorras on toodud kõik teoses ilmunud artiklid, seal-
hulgas ka F. Tuglase omad.

2. Kohanimede register toob alfabeetilises järjestu-
ses kõik teoste pealkirjades leiduvad geograafilised nime-
tused. Selle registri abil on võimalik näiteks kindlaks te-
ha, et 1966. aastal ilmus Tartu kohta 10 väga mitmesuguse
sisuga raamatut, 3 raamatut Soome spordist, 1 raamat root-
si kirjandusest jne.

3. Kollektiivide register sisaldab raamatute kirjetes
mainitud asutuste, organisatsioonide ja ettevõtete nimesid
ja nn. ajutisi kollektiive (kongresse, konverentse, näitu-
si, nõupidamisi, seminare). Selle põhjal võime kindlaks te-
ha, et 1966. a. on avaldatud ENSV TA Botaanikaaria poolt ja
selle kohta 3 teost, samal aastal on ilmunud viie Eesti NSV-s
toimunud seminari materjalid jne.

4. Seeriade registri põhjal saab teada, missugused raa-
matud ilmusid antud aastal sarjas "Loomingu raamatukogu",
"Majandusteadlase vestlusi", "Õpetajate ja kasvatajate töö-
kogemusi" jne.

5. Laulude pealkirjade ja teksti esimeste sõnade alfa-
beetilise registri põhjal võib määrata, et laul, mis algab
sõnadega "Merel läksid jutud sassi", kannab pealkirja "Aeru
Jassi kosjalugu", heliloojaks A. Haug ja sõnade autoriks
U. Halling. Laulu noodid naisansamblile on ilmunud ajakir-
jas "Meie Repertuaar", 1966, nr. 11, lk. 21, tekst lk. 24.

6. Perioodiliste väljaannete registris on alfabeesiliselt loetletud kõik aasta jooksul Eesti NSV-s ilmunud ajakirjad, bülletäänid, jätkuvad väljaanded, perioodilised koguteosed ja ajalehed. Bülletäänide, toimetiste ja koguteoste nimetuste järel on nurksulgudes toodud väljaandva asutuse nimi, rajoonide ajalehtede puhul rajoon.

Registrid ilmusid kuni 1961. aastani "Raamatukroonika" neljandas numbris, alates 1962. aastast ilmuvad registrid eraldi vihikuna.

Kuna "Raamatukroonika" ilmub ainult kord kvartalis, siis selles avaldatud informatsioon pole kahjuks operatiivne. Operatiivsemat informatsiooni annavad ajaleht "Sirp ja Vasar" ja üleliiduline jooksev üldine bibliograafia "КНИЖНАЯ ЛЕТОПИСЬ" (vt. lk. 24).

Ülevaate Eesti NSV raamatutoodangust pikemal ajavahemikul saame hõlpsamalt koondbibliograafiaist. Seni on ilmunud "Nõukogude Eesti raamat". 1940-1954. Koondbibliograafia. Tallinn, 1956.

Väljaanne annab ülevaate Eesti NSV-s 15 aasta jooksul ilmunud raamatutest ja brošüüridest, kusjuures on tehtud valik "Raamatukroonikates" antud ajavahemikul registreeritud trükistest. Valiku tegemisel on silmas peetud raamatute ühiskondlik-poliitilist, teaduslikku ja kirjanduslikku väärtust ja nende levikut laiades rahvahulkades. Väljaanne on varustatud nimede ja anonüümsete teoste pealkirjade registriga. Koondbibliograafias on veel statistiline ülevaade ja tabelid Nõukogude Eesti trükiteodangu kohta ajavahemikul 1940 - 1954.

Peale nende raamatute ja brošüüride, mida saab osta kaubandusvõrgust, ilmub väljaandeid, mida levitatakse ainult teatud ametkondade piires või nimekirjade alusel (instruktsioonid, meetodilised juhendid, rotaprindil välja-antud loengute tekstid, tasuta väljaanded jne.). Niisuguste väljaannete kohta saame informatsiooni "P i i r a t u d l e v i k u g a

kirjanduse nimestikust", mis ilmub alates 1962. aastast. Kuni 1964. a. (incl.) ilmub see kord aastas, alates 1965. a. kaks korda aastas. Materjal on süstematiseeritud nagu "Raamatukroonikas".

1966. ja 1967. a. registreeriti "Piiratud levikuga kirjanduse nimestikus" ka autoreferate.

Kuni 1940. a. ilmunud eestikeelsete raamatute bibliograafiad.

Kuni 1917. aastani ilmunud eestikeelsete raamatute kohta saame praegu kõige parema ülevaate ENSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi (Tartu, Vanemuise 42) kataloogidest.

1932. aastal avaldati 10 eksemplaris masinakirjaline Eesti Rahvamuuseumi arhiivraamatukogu (praegu Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi arhiivraamatukogu) alfabeetiline kataloog, mis leidub suuremates Eesti NSV raamatukogudes (TRÜ Teaduslik Raamatukogu, Fr. R. Kreutzwaldi nim. ENSV Riiklik Raamatukogu, ENSV TA Teaduslik Raamatukogu). Kuna Kirjandusmuuseumi arhiivraamatukogu on vahepeal järelkomplekteerimise ja ekspeditsioonide tulemusena märksa täiendatud, siis annab nimetatud masinakirjaline kataloog ainult orienteerivaid andmeid, sellepärast tuleb täielikuma ülevaate saamiseks ENSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi arhiivraamatukogus leiduvatest eestikeelseist raamatuid (kuni aastani 1917 ilmunud eestikeelset kirjandust on aga kõige rohkem talletatud Kirjandusmuuseumi arhiivraamatukogus) kasutada Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi arhiivraamatukogu katalooge.

Aastail 1918 - 1939 ilmunud eestikeelseist raamatuid saame ülevaate "Eesti raamatute üldnimestiku" abil.

Aastail 1918 - 1923 ilmunud eestikeelset kirjandust registreerib R. Antiku "Eesti raamatute üldnimestik 1918-1923" Trt., 1931. Alates 1924. aastast ilmub "Eesti raamatute üld-

nimestik" ajakirja "Eesti Kirjandus" lisana kuude kaupa, kusjuures materjal oli esitatud alfabeetiliselt. Registreeriti mitte ainult Eestis, vaid ka mujal (peamiselt Leningradis) ilmunud eestikeelseid raamatuid (seega oli "Eesti raamatute üldnimestik" rahvusbibliograafia).

Ladu hoiti alles ja moodustati sellest hiljem köited, mis hõlmavad mitme aasta materjale. On olemas:

R. Antik. "Eesti raamatute üldnimestik 1918-1923." Trt., 1931.

"Eesti raamatute üldnimestik 1924-1928." Trt., 1. a.^x

"Eesti raamatute üldnimestik 1929-1933." Trt., 1934.

"Eesti raamatute üldnimestik 1934-1936." Trt., 1938.

"Eesti raamatute üldnimestik 1937-1939." Trt., 1944.

Alates 1934. aastast registreeris "Eesti raamatute üldnimestik" kord aastas, detsembrinumbris, ka Eestis ilmunud võõrkeelseid raamatuid (s. t. "Eesti raamatute üldnimestik" muutus riiklikuks bibliograafiaks).

Kõik köited on varustatud autorite- ja ainelõenditega, peale 1937. - 1939. aastate kohta ilmunud köite, milles leidub ainult autorite alfabeetiline loend.

EESTI PERIOODILISTE VÄLJAANNETE BIBLIOGRAAFIAD.

Ülevaate aasta jooksul Eesti NSV-s ilmuvatest perioodilistest väljaannetest saab "Raamatukroonika" nr. 4 lõpus avaldatud nimestiku abil. Siin on

^x ilma aastaarvuta.

ajakirjad, bülletäänid, toimetised ja koguteosed registree-
ritud süstemaatiliselt ning ajalehed administratiivsete ük-
suste kaupa - vabariiklikud ajalehed, linnade ajalehed,
rajoonide ajalehed, samuti mitmesuguste organisatsioonide
ajalehed eraldi. "Raamatukroonika" aastaregistris antak-
se aga perioodiliste väljaannete alfabeetiline register.

Eesti NSV-s ajavahemikul 1940 - 1960 ilmunud perioo-
dilistest väljaannetest annab ülevaate " N õ u k o g u -
d e E e s t i p e r i o o d i l i s e d v ä l j a -
a n d e d 1940-1960. Koondbibliograafia." Tallinn, 1968.

Siin leiduvad kõik Eesti NSV-s 1940. aasta 22. juu-
nist kuni 1941. a. 26. augustini ja 1944. a. septembrist
kuni 1960. a. 31. detsembrini väljaantud ajalehed, ajakir-
jad ja teised perioodilised väljaanded, samuti Suure Isa-
maasõja ajal Nõukogude Liidu tagalas ilmunud vabariiklikud
ning Eesti rahvusväeosade ajalehed ja Moskvast ning Berliin-
ist avaldatud eestikeelsed perioodilised väljaanded. "Li-
sas" on registreeritud kodanliku Eesti perioodilised välja-
anded, mis jätkasid pärast 21. juunit 1940 ajutiselt ilmu-
mist. Väljaanne on varustatud järgmiste registritega: 1) al-
fabeetilis-kronoloogiline perioodiliste väljaannete regis-
ter; 2) alfabeetiline nimede register; 3) ajakirjade, bül-
letäänide, koguteoste ja toimetiste väljaandjate (asutuste,
organisatsioonide) register; 4) ajalehtede ilmumiskohtade
alfabeetiline register.

Ülevaate perioodikast alates esimese eestikeelse perio-
odilise väljaande ilmumisest 1766. a. kuni 1930. aastani
saab teoselt R. Antik. " E e s t i a j a k i r j a n -
d u s 1766 - 1930." Trt., 1932.

Perioodilised väljaanded on siin esitatud alfabeetili-
ses järjestuses. Bibliograafia on varustatud toimetajate ja
väljaandjate alfabeetilise registriga.

Et saada ülevaadet aastatel 1930 - 1939 ilmunud eesti-
keelsest ajakirjandusest, tuleb kasutada "Eesti raamatute
üldnimestiku" vastavaid aastakäike, kus detsembrinumbris on

avaldatud aasta jooksul ilmunud perioodiliste väljaannete nimestikud.

EESTI ANALÜÜTILINE BIBLIOGRAAFIA

Andmeid Eesti NSV perioodilistes väljaannetes ilmunud artiklite kohta saab analüütilisest bibliograafiast (vt. lk. 6) "Artiklite ja Retsensioonide Kroonika", mis hakkas ilmuma 1952.a. nimetuse all "Artiklite Kroonika". Alates 1954. aastast avaldatakse nimetatud väljaandes ka andmeid Eesti NSV-s ilmunud retsensioonide kohta. Seepärast muudeti pealkiri "Artiklite ja Retsensioonide Kroonikaks".

"Artiklite ja Retsensioonide Kroonikat" ilmub 12 numbrit aastas ja ta koosneb kolmest osast: 1) "Artiklite kroonika"; 2) "Retsensioonide kroonika" (vt. lk. 23); 3) "Nõukogude Estonica" (vt. lk. 23).

Nagu iga aasta nr. 1 avaldatavast eessõnast ("Toimetusest") selgub, võime siit leida artikleid Eesti NSV-s ilmutavatest perioodilistest väljaannetest: ajakirjadest, teaduslike asutuste jätkuvatest väljaannetest ("toimetised", teaduslikud tööd), teaduslike asutuste aastaraamatutest, kirjanduslike almanahhidest, teaduslikest ja tehnilistest bülletäänidest, koguteostest, nagu teaduslike konverentside, kongresside ja sessioonide ettekannete tekstide kogumikud, ning vabariiklikest, linnade, rajoonide ja Eesti NSV kõrgemate õppeasutuste ajalehtedest. Kroonika iga numbril lõpus leidub nende ajalehtede, ajakirjade ja koguteoste nimestik, mille artiklid on registreeritud antud numbris.

Materjal on esitatud süstemaatiliselt, vastavalt raamatupalati liigitusskeemile (vt. lisa 1).

"Artiklite ja Retsensioonide Kroonika" kirjes on antud kõik andmed, mis võimaldavad leida soovitud artikli. Kõigepealt on toodud andmed autori (autorite) kohta, siis artikli

pealkiri, millele järgneb täpne bibliograafiline aadress, s. o. ajakirja või kogumiku nimetus, ilmumise aasta, ajakirja nr. ja leheküljed. Kindla perioodilisuseta jätkuvalt väljaannetel (toimetised, kogumikud jne.) on bibliograafilises aadressis kõite nr. enne ilmumisaastat. Ühekordsetel kogumikkudel (konverentside ettekannete tekstid jm.) on bibliograafilises aadressis märgitud ka ilmumise koht. Kui artikli pealkiri ei ava küllaldaselt selle sisu, siis täiendatakse pealkirja lühiannotatsiooniga selle järel. Et lühiannotatsiooni eraldada pealkirjast, on see pandud nurksulgudesse.

Näiteid:

Kask, I. Matk Piusa äärde /Maastikuline kaitseala. Võru rajoon./ - Illustr. ja kaart. Eesti Loodus, 1967, nr. 1, lk. 26-33. - Bibl. 11 nim.

Palli, Heldur. Sälkkaartide kasutamisest looduskaitseobjektide ja kultuurimälestiste kohta informatsiooni kogumisel. - Joon. Kodu-uurimise Teateid, nr.7, 1967, lk. 34-47. - Bibl. 7 nim.

Prüller, P. Eesti rahvaastronoomia. - Illustr. Koguteos: Teaduse ajaloo lehekülgi Eestist. 1. Tln., 1968, lk. 9-70.
Kokkuvõtte vene, saksa ja inglise keeles. - Bibliogr. joonealustes märkustes.

Ajalehe artikli puhul leiame bibliograafilises aadressis ajalehe nimetuse, ilmumisaasta ja kuupäeva, näiteks:

Diplomiga mühakas on ikka mühakas. /Üliõpilaste intelligentsi tasemest. Ajalehest "Pravda". Põllumajanduse Akadeemia, 1968, 18. jaan.

"Artiklite ja Retsensioonide Kroonika" igas kvartalis, peale viimase, s. o. nr. 3, 6 ja 9 ilmub antud ajavahemikul registreeritud materjalide autorite, tõlkijate, illustreeri-

jate jt. nimede register. Terve aasta kohta ilmub eraldi väljaandena "Artiklite ja Retsensioonide Kroonika. R e - g i s t r i d " , milles leiduvad:

- 1) "Artiklite ja Retsensioonide Kroonikas" avaldatud artiklite autorite, tõlkijate, illustreerijate jt. nime- de register;
- 2) retsenseeritud teoste autorite ja anonüümsete teoste pealkirjade register;
- 3) kohanime register;
- 4) kollektiivide register.

Retsensioonid on registrites eristatud tähega A numbri ees (A8) ja "Nõukogude Estonica" materjalid tähe- ga E numbri ees (E468).

Varasema eesti ajakirjanduse analüütilise bibliograa- fiaga tegeleb ENSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuu- seum. Seal on peaaegu täielikult registreeritud eestikeelse ajakirjanduse artiklid alates "Perno Postimehe" ilmumaha- kamisest 1857. a. kuni 1917. aastani. Hilisema aja (1917 - 1939) eestikeelse ajakirjanduse artikleid on registreeritud ainult osaliselt - peamiselt neid, mis on seotud kirjan- duse, keeleteaduse ja kultuurilooa. Nimetatud materjale saab kasutada Kirjandusmuuseumi bibliograafia osakonnas. Materjal peegeldub neljas kartoteegis:

- 1) süstemaatiline kartoteek;
- 2) autorite alfabeetiline kartoteek;
- 3) isikute kohta kirjutatud artiklite kartoteek (biografica);
- 4) topograafiline kartoteek, kuhu on koondatud teatud kohtadega (administratiivsed üksused kuni valdadeni) seotud materjalid.

Eesti NSV-s ilmunud ajakirjanduse analüütilist biblio- graafiat koostab Eesti NSV Riiklik Raamatupalat (vt. lk.11).

Ajavahemikus 1940 - 1951 ilmunud artiklite kohta on võimalik saada andmeid kartoteegist, mis asub Eesti NSV Riiklikus Raamatupalatis ja mida saab kasutada kohapeal.

Kartoteegi baasil on seni ilmunud retrospektiivne bibliograafia "Artiklite ja Retensioonide Kroonika. Eesti NSV riiklik analüütiline bibliograafia 1940. 22. juuni - 31. detsember". Tln., 1967.

Nimetatud bibliograafiast leiame kestvama tähtsusega artikleid kõikidelt erialadelt ja elualadelt. Valiku põhimõtted on täpsustatud eessõnas ("Toimetuselt").

Materjal on esitatud süstemaatiliselt. Väljaanne on varustatud kirjeldatud ajakirjade, koguteoste ja ajalehtede nimestikuga, samuti artiklite, retensioonide jt. materjalide ja retsenseeritud teoste autorite nimede ning anonüümsete teoste pealkirjade registritega.

E e s t i N S V - s i l m u n u d r e t s e n -
s i o o n i d e b i b l i o g r a a f i a .

Retsensioone, kriitilisi artikleid ja ülevaateid konkreetsete trükiteoste kohta võib leida "Artiklite ja Retensioonide Kroonika" teisest osast - "Retsensioonid".

Retsensiooni kirjes on näidatud kõigepealt retsenseeritud teos ja selle järel uuest reast andmed selle kohta ilmunud retsensioonidest. Näiteks:

Kross, Jaan. Vahelugemised. /Kirjandusteoreetilised ja -kriitilised artiklid, ankeedivastused, luuletused, sõnavõttud jms./ Tln., "Eesti Raamat", 1968.

Andresen, N. Lähima mineviku kirjanduslugu. Looming, 1968, Nr. 9, lk. 1431-1432.

Viiding, I. Vahelausestega poolt ja vastuvälteid. Noorte Hääl, 1968, 18. sept.

Retsensioonid on süstematiseeritud vastavalt raamatupalati liigitusskeemile (vt. lisa 1).

1948. ja 1949. aastal registreeriti retsensioonide
" R a a m a t u k r o o n i k a " l i s a s . 1950 - 1953 aas-
tate retsensioonide kohta ilmus " R e t s e n s i o o n i d e
K r o o n i k a " k o r d a a s t a s , o m a e t t e v ä l j a a n d e n a .
1954. aastast liideti "Retsensioonide Kroonika" "Artikli-
te Kroonikaga" ühtseks "Artiklite ja Retsensioonide Kroo-
nikaks".

Knni 1965. aastani koostati "Retsensioonide Kroonika-
le" 2 registrit: 1) retsenseeritud teoste autorite ja ano-
nümsete teoste pealkirjade register ja 2) retsensentide
register. Alates 1966.a. retsensentide registrit eraldi ei
koostata, nende nimed leiduvad üldises nimede registris,
millest eraldi on veel retsenseeritud teoste autorite ja
retsenseeritud anonümsete teoste pealkirjade register.

E e s t i k o h t a k ä i v a t e m a t e r j a l i d e
j a e e s t i a u t o r i t e v ä l j a s p o o l
E e s t i N S V - d a v a l d a t u d t ö ö d e
b i b l i o g r a a f i a .

"Artiklite ja Retsensioonide Kroonika" kolmandas osas,
mis hakkas ilmuma 1960. aastast, on materjale Eesti NSV aja-
loo, ülesehitustöö, majanduse, tööstuse, looduse, kirjandu-
se- ja kunstielu kohta, mis on ilmunud vennasvabariikides ja
ka sotsialismileeri maades. Näiteks "Artiklite ja Retsensi-
oonide Kroonika", 1968, nr. 9 "Nõukogude Estonica" järgi on
Leedu NSV ajalehes "Tarybinis mokytojas" ilmunud 28. veebrua-
ril 1968. a. A. Ruzgiené artikkel Eesti NSV lastepäevakodu-
dest.

"Nõukogude Estonicast" saab andmeid ka väljaspool meie
vabariigi piire avaldatud Eesti autorite töödest. Nii ilmus
1967. a. Budapestis A. Tammsaare "Tõe ja õiguse" tõlge unga-
ri keelde pealkirja all "Orcad veritökével" ja 1968. a. Vars-
savis O. Lutsu "Kevade" tõlge poola keelde pealkirja all
"Wiosna", nagu selgub "Artiklite ja Retsensioonide Kroonika",
1968, nr. 9 ja 12 "Nõukogude Estonica" osast.

"Nõukogude Estonicas" registreeritakse ka väljaspool Eesti NSV-d ilmunud retsensioone Eesti autorite teoste või Eestit puudutavate materjalide kohta. Näiteks saame "Nõukogude Estonica" abil teada, et Poola ajakirjas "Kwartalnik Historyczny (Warszawa), 1968, nr. 1 on ilmunud G. Labuda retsensioon F. Benninghoveni teose "Der Orden der Schwertbrüder - Fratres Milicie Christi der Livonia" (Liivimaa mõõgavendade ordu), Köln-Graz, 1965, kohta.

Keda huvitab varasem materjal, mis on avaldatud Eesti NSV, tema kultuuri ja ajaloo kohta, võib tutvuda E. Annuse artikliga "Koduloo bibliograafia", mis on avaldatud "Kodu-uurija käsiraamatus", Tln., 1968, kus lk. 78-79 leidub tähtsamate Eesti kohta käivate bibliograafiade nimestik.

NÕUKOGUDE LIIDUS ILMUNUD KIRJANDUSE BIBLIOGRAAFIAD.

RAAMATUTE BIBLIOGRAAFIAD.

Andmeid kogu Nõukogude Liidus avaldatud raamatute kohta saab kord nädalas väljaantavast raamatukroonikast "Книжная летопись", mis ilmub alates 1907. aastast. Väljaanne on aegade jooksul oma ilmutumissagedust muutnud (2 korda kuus, kord dekaadis jne.), praegu on ilmutumissagedus 52 numbrit aastas.

Siin on registreeritud kõik Nõukogude Liidus ilmunud raamatud ja brošüürid, mis on müügil raamatukauplustes. Kirjed on selles väljaandes väga üksikasjalised ja toodud alati vene keeles. Kui raamat on trükitud mõnes muus keeles peale vene keele, antakse originaalkeele kohta vas-

tav märkus. Näiteks:

Кээрна, Арно. Качество - требование времени.
/Улучшение качества пром. продукции/. Таллин, "Ээсти
раамат", 1968. 96 с. с черт. - Библиогр.: с. 95
(24 назв.) - На эст. яз. - 20 см. 3.000 экз.
34 к.

Igas kvartalis ilmub "Книжная лето-
пись. Вспомогательные указате-
ли", mis sisaldab järgmisi registreid:

- 1) nimele loend;
- 2) geograafiliste nimetuste loend;
- 3) aine- (märksõna-) loend (предметный указатель).

(Registrite kohta vt. lk. 9).

Mitmesugused ametkondlikud materjalid (instruktsioo-
nid, meetoodilised materjalid, loengute rotaprindil paljun-
datud tekstid, tasuta väljaanded jt.), mida raamatukauplus-
test osta ei saa, registreeritakse kord kuus ilmuvas
"Книжная летопись. Дополни-
тельный выпуск", mida avaldatakse 1961. aastast ala-
tes 12 numbrit aastas.

Sellest väljaandest saab informatsiooni ka a u t o-
r e f e r a a t i d e kohta. Autoreferaadid on registree-
ritud iga numbri lõpus ja on grupeeritud teadusalade kaupa.

Kui tahetakse saada ülevaadet pikema aja vältel nõu-
kogude liidus ilmunud raamatuist, siis on seda hõlpsam te-
ha koondbibliograafia "Е ж е г о д н и к к н и г и"
abil. TRÜ Teaduslikus Raamatukogus leidub see 1941. ja 1942.
aasta kohta ja alates 1945. aastast pidevalt.

Nimetatud aastaraamat ilmub kahes köites. Aastani 1956
ilmus ta poolaastate kaupa, alates 1957. aastast sisaldab
esimene köide humanitaaralaseid teoseid (liigid I-XIV ja
XXIII-XXXI) ja teine köide reaal- ja tehnikaalaseid teo-
seid (liigid XV-XXII, vt. lisa 1).

Kirje on koostatud kõikidele teostele vene keeles.
Kui raamat on ilmunud mõnes muus keeles, siis on selle koh-

ta kirjes märkus. Kirje sisaldab ainult kõige hädavajalikumaid andmeid raamatu leidmiseks kataloogidest. Ühe teose mitu väljaannet on kirjeldatud koos, märgitakse aga ära erinevused väljaannete vahel.

Näiteks:

Маркс, К., Энгельс, Ф. и Ленин, В.И. О научном коммунизме: /Сборник высказываний/. Изд. 2. М., Политиздат, 1965. 479 с.

Изд. также на арм. ("Айстан". 3 000), узбек. ("Узбекистан" 1964, 10 000), укр. ("Политиздат Украины" . 20 000).

Iga köite lõpus leiduvad järgmised registrid:

- 1) nimede loend;
- 2) pealkirjade register (anonüümsete teoste ja nende teoste pealkirjad, kus autori või koostaja nimi tiitellehel ei esine);
- 3) raamatute autorite ja pealkirjade register, mis on ilmunud muudes keeltes peale vene keele (keelte alfabeedis);
- 4) võõrkeeltest tõlgitud teoste register;
- 5) aine- (märksõna-) register.

Кни 1907. aastani, mil hakkas ilmuma "Книжная летопись", registreeriti venekeelseid raamatuid ja osaliselt ka Venemaal teistes keeltes ilmunud raamatuid eri aegadel väga mitmesugustes bibliograafilistes nimestikes. Varrasema venekeelse kirjanduse leidmiseks tuleks kasutada bibliograafiate bibliograafiaid, mille abil on võimalik leida, missugusest bibliograafilisest nimestikust on kõige otstarbekam otsida (vt. lk. 36).

NÕUKOGUDE LIIDUS ILMUVA AJAKIRJANDUSE
BIBLIOGRAAFIAD.

Nõukogude Liidus ilmuvatest perioodilistest väljaannetest annab ülevaate "Л е т о п и с ь п е р и о д и - ч е с к и х и з д а н и й С С С Р". Väljaanne ilmub üks kord 5 aasta kohta. Viimane, 1955. - 1960. aastate kohta ilmub kahes köites.

Esimene köide sisaldab Nõukogude Liidus ilmunud ajakirju, toimetisi, bülletääne ja jätkväljaandeid. Materjalid on süstematiseeritud.

Köite juurde kuuluvad järgmised registrid:

- 1) ajakirjade alfabeetiline loend;
- 2) Nõukogude Liidu rahvaste keeltes (v. a. vene keel) ja võõrkeeltes ilmunud ajakirjade alfabeetiline loend;
- 3) väljaandvate asutuste ja organisatsioonide loend;
- 4) väljaandvate asutuste ja organisatsioonide lühendite ja täielikkude nimetuste loend;
- 5) ajakirjade nimestik ilmumiskohtade järgi;
- 6) ilmumiskohtade nimestik vabariikide kaupa;
- 7) rahvusvaheliste organisatsioonide poolt väljaantavate ajakirjade nimestik.

Teine köide annab ülevaate Nõukogude Liidus ilmunud ajalehtedest. Materjal on korraldatud suuremate administratiivsete üksuste kaupa (vabariigid, oblastid jne.). Bibliograafia on varustatud järgmiste registritega:

- 1) erialase temaatikaga ja eri lugejate gruppidele määratud ajalehtede süstemaatiline loend;
- 2) ajalehtede alfabeetiline loend (ühtne kõigi keelte jaoks venekeelses transliteratsioonis);
- 3) Nõukogude Liidu rahvaste keeltes (peale vene keele) ja võõrkeeltes ilmunud ajalehtede loend;

4) ilmumiskohtade loend.

Lisaks köidetele ilmub igal aastal 2 erivihikut täiendustega. 1. vihikus on registreeritud kõik eelmisel aastal ilmunud toimetiste, bületäänide jt. e b a r e g u l a a r s e l t i l m u v a t e jätkväljaannete numbrid. Materjal on esitatud süstematiseeritult erialade kaupa ja varustatud registritega.

Teises vihikus on registreeritud u u e d , n i m e m u u t n u d ja i l m u m i s e l õ p e t a n u d perioodilised väljaanded (kaasa arvatud ajalehed), seisuga vastava aasta 1. aprill.

Nõukogude Liidus ajavahemikul 1917 - 1949 ilmunud perioodiliste väljaannete kohta annab ülevaate "П е р и о д и ч е с к а я п е ч а т ь С С С Р. 1917 - 1949. Библиографический указатель". Том I - IO. Москва 1955-1963. Väljaanne ilmus 9 köites, millele lisandus 10. köide koondregistritega.

Ajakirjad on sisu järgi köidetesse grupeeritud:

- 1) ühiskondlik-poliitilised ja sotsiaal-majanduslikud ajakirjad;
- 2) loodusteaduste- ja matemaatika-alased ajakirjad;
- 3) tehnika- ja tööstusalased ajakirjad;
- 4) transpordi-, side- ja kommunaalmajandusalased ajakirjad;
- 5) põllumajandusalased ajakirjad;
- 6) teadus- ja haridusalased ajakirjad;
- 7) tervishoiu-, arstiteaduse, kehakultuuri- ja spordialased ajakirjad;
- 8) keele- ja kirjandusteaduslikud ning ilukirjanduslikud ajakirjad;
- 9) kirjastus-, polügraafia-, raamatukogundus- ja bibliograafia-alased ajakirjad;
- 10) koondregistrid, mis sisaldavad:
 - a) ajakirjade loendi (kõigi keelte jaoks ühine);
 - b) Nõukogude Liidu rahvaste keeltes (peale vene

keele) ja võõrkeeltes ilmunud ajakirjade loendi;

- c) ajakirjade loendi ilmumiskohtade järgi;
- d) väljaandvate asutuste ja organisatsioonide loendi;
- e) väljaandvate asutuste ja organisatsioonide lühendite loendi koos täielikkude nimetustega.

Enne Suurt Oktoobrirevolutsiooni ilmunud venekeelse ajakirjanduse kohta saab ülevaate bibliograafiate "Русская периодическая печать (1702 - 1894)" Москва, 1959 ja "Русская периодическая печать (1895-октябрь 1917)" Москва, 1957 abil. Materjal on neis väljaannetes toodud kronoloogiliselt. Bibliograafia kasutamist hõlbustavad järgmised registrid: 1) väljaannete nimetused; 2) isikunimed; 3) kohanimed.

ВЕНЕКЕELSE AJAKIRJANDUSE ANALÜÜTILISED BIBLIOGRAAFIAD.

Ülevaate Nõukogude Liidu venekeelsete ühiskondlik-politiliste, teaduslike ja kirjanduslike ajakirjade ja jätkväljaannete artiklitest ja neis avaldatud ilukirjanduslikest teostest saame analüütilise bibliograafia "Летопись журнальных статей" abil. Väljaanne ilmub 1926. aastast kord nädalas. Siit leiame ka Eesti NSV ajakirjades, toimetistes, bulletäänides jt. jätkväljaannetes ilmunud venekeelseid artikleid.

Materjal on süstematiseeritud vastavalt raamatupalati liigitusskeemile (vt. lisa 1). Igas numbris leidub nende ajakirjade ja jätkväljaannete nimetuste ja numbrite loetelu, mis on läbi vaadatud antud numbriga koostamisel.

Kord kvartalis ilmub erivihik kahe r e g i s t r i -
g a : 1) nimede loend (autorid ja isikud, kelle nimi esi-
neb artikli pealkirjas); 2) geograafiliste nimetuste loend.

Nõukogude Liidus ilmuvate venekeelsete keskajalehtede
ja liiduvabariikide kesksete venekeelsete ajalehtede (Ees-
ti NSV ajalehtedest "Советская Эстония", "Молодежь Эсто-
нии") püsivama väärtusega ulatuslikumaid artikleid ja ilu-
kirjanduslikke töid võib leida "Л е т о п и с ь г а з е т -
н ы х с т а т е й" abil. Väljaanne ilmub alates 1936.
aastast. Kuni 1959. aastani (incl.) ilmus see kord nädalas,
alates 1960. aastast aga kord kuus. Materjal esitatakse süs-
tematiseeritult. Igas numbris avaldatakse antud numbril
koostamisel läbivaadatud ajalehtede loetelu. Iga kvartali
kohta ilmub eraldi vihik järgmiste r e g i s t r i t e -
g a : 1) nimede loend; 2) geograafiliste nimetuste loend.

ВЕНЕКЕELSETE РЕТСЕНСИОНИДЕ БИБЛИОГРАФИЯ.

Ulevaate Nõukogude Liidu venekeelses ajakirjanduses
ilmunud retsensioonidest annab "Л е т о п и с ь р е -
ц е н з и й", mis ilmub alates 1934. aastast kord kvar-
talis.

See sisaldab retsensioone mitte ainult Nõukogude Liidu
venekeelsete raamatute kohta, vaid kogu maailmas ja kõi-
gis keeltes ilmunud teoste retsensioone, kui need on aval-
datud Nõukogude Liidu venekeelses ajakirjanduses. Kirjes
on kõigepealt märgitud teos, mille järel leiduvad andmed
retsensiooni ja selle asukoha kohta.

Igale numbrile on lisatud koostamise käigus läbivaadatud
perioodiliste väljaannete nimestik, peale selle veel
kaks r e g i s t r i t : 1) retsenseeritud teoste auto-
rite loend (eraldi vene ja ladina tähestik); 2) retsensenti-
tide loend. Aasta viimases numbris leiduvad retsenseeritud
teoste ja retsensentide k o o n d r e g i s t r i d kogu
aasta kohta.

VÄLISMAAL ILMUVA KIRJANDUSE
BIBLIOGRAAFIAD.

VÄLISMAA RAAMATUTE BIBLIOGRAAFIAD.

Peaaegu kõikides riikides avaldatakse üldist registreerivat jooksvat bibliograafiat. Kuni 1939. aastani on välisriikide bibliograafiad TRÜ Teaduslikus Raamatukogus hästi esindatud. Käesoleval ajal on Teaduslikus Raamatukogus saadaval ainult: "Deutsche Nationalbibliographie und Bibliographie des im Auslande erschienenen deutschsprachigen Schrifttums", mis ilmub alates 1931. aastast Leipzigis kahes seerias:

Reihe A. "Neuerscheinungen des Buchhandels" - kord nädalas,

Reihe B. "Neuerscheinungen ausserhalb des Buchhandels" - kaks korda kuus.

Väljaandes registreeritakse mitte ainult Ida-Saksamaal, vaid ka teistes riikides ilmunud saksakeelseid trükiseid, mis on saabunud Saksa Demokraatliku Vabariigi riiklikku raamatuhoidlasse "Deutsche Bücherei".

Materjal on esitatud süstemaatiliselt. Iga numbri lõpus on ühises alfabeedis antud nimede ja märksõnade register. Iga kvartali kohta avaldatakse eraldi vihikus autorite ja märksõnade koondregister kogu kvartali kohta.

Lääne-Saksamaal ilmub valikuline üldine jooksev rahvuslik bibliograafia "Deutsche Bibliothek"

g r a p h i e . Das deutsche Buch. Auswahl wichtigster Neuerscheinungen" 6 numbrit aastas ja sisaldab tähtsamaid saksakeelseid uudisteoseid kogu maailmast. Kirjed on varustatud annotatsioonidega. Materjal on paigutatud süstemaatiliselt. Iga numbri lõpus leidub nimede register.

Andmed soome trükiste kohta saab väljaandest "S u o m e n k i r j a l l i s u s", mis annab retrospektiivselt ülevaate Soomes ilmunud raamatutest, kaartidest ja nootidest. Materjal on toodud alfabeetiliselt ja varustatud süstemaatilise registriga.

Operatiivsema ülevaate Soome raamatutest annab valikbibliograafia " B o o k s f r o m F i n l a n d . Quarterly Review of the Finnish Publishers and Booksellers", mis ilmub alates 1967. aastast kord kvartalis. Materjal on esitatud süstemaatiliselt ja kirjed varustatud annotatsioonidega.

Teiste riikide uuemad üldised jooksvad bibliograafiad TRÜ Teaduslikus Raamatukogus puuduvad. Teatud määral korvavad neid mitmesugused välismaa kirjastuste prospektid ja müügil olevate raamatute kataloogid, mida saab kasutada TRÜ Teadusliku Raamatukogu komplekteerimise osakonnas.

NB! Eesti NSV-s leidub uusi välismaa üldisi registreerivaid bibliograafiaid kõige arvukamalt Tallinnas ENSV TA Teaduslikus Raamatukogus, Lenini puistee 10. Neid saab kasutada teatmebibliograafia lugemissaalis (vt. lisa 2).

Nõukogude Liidu raamatukogudesse saabuvast väliskirjandusest annavad ülevaate uue väliskirjanduse bulletinid. Neist kõige ulatuslikum on koondbulletään "С в о д н ы й б ю л л е т е н ь н о в ы х и н о с т р а н н ы х к н и г , п о с т у п и в ш и х в б и б л и о т е к и С С С Р", mis ilmub alates 1949. aastast kahes seerias. Серия А. "Естественные науки, медицина, техника, сельское хозяйство", Серия Б. "Общественные науки".

Nimetatud bülletääni koostamisest võtavad osa kõik Nõukogude Liidu suuremad raamatukogud. Kirje on koostatud originaalkeeles (välja arvatud idamaiste tähtedega kirjutatud raamatud, mis on translitereeritud vene tähestikku) ja varustatud pealkirja venekeelse tõlkega. Tingmärgiga (M2 - Lenini nim. Raamatukogu Moskvast; Pl - Riia Teaduste Akadeemia Raamatukogu; Tyl - TRÜ Teaduslik Raamatukogu jne.) on ära näidatud raamatukogu, milles teos leidub. Iga köite algul on bülletääni koostamisest osavõtvate raamatukogude nimestik, raamatukogu aadressi ja bülletäänis kasutatava tingmärgiga. Iga köite lõpus on autorinimede loend ja kuuenda köite lõpus autorinimede koondregister kõigi antud aasta köidetes esinevate raamatute kohta.

Mõned suuremad raamatukogud annavad välja oma fondidesse saabunud väliskirjanduse informatsioonilisi bülletääne. Ulatuslikum neist on "Информационный бюллетень новых иностранных книг, поступивших в библиотеку им. В. И. Ленина", mis ilmub alates 1947. aastast, praegu 36 numbrit aastas, kolmes seerias:

- Серия I: Физико-математические и химические науки. Науки о земле. Техника и технические науки.
- Серия II: Биологические науки. Сельское и лесное хозяйство. Сельскохозяйственные и лесохозяйственные науки. Здравоохранение. Медицинские науки.
- Серия III: Общественные науки. Художественная литература, Искусство.

Kirjed on neis toodud originaalkeeltes koos venekeelse tõlke ja V.I. Lenini nim. raamatukogu kohaviidaga. Materjali järjestus on süstemaatiline. Iga numbril lõpus leidub autorinimede register.

Uuest väliskirjandusest TRÜ Teaduslikus Raamatukogus annab ülevaate kord kvartalis ilmuv informatsioonibülletään "Raamatukogusse saabunud välis-

k i r j a n d u s " , mida avaldatakse alates 1960. aastast. Materjal on süstematiseeritud vastavalt raamatupalati liigitusskeemile (vt. lisa 1). Siin on registreeritud kõik TRÜ Teaduslikku Raamatukokku saabunud välismaa raamatud, brošüürid, separaadid, dissertatsioonid ja teaduslike asutuste jätkväljaannete (toimetiste) üksiknumbrid, kui need moodustavad monograafia. Kirjed on varustatud Teadusliku Raamatukogu kohaviitadega.

Teatud valikuga annab informatsiooni välismaal ilmunud raamatuid väljaanne "Новые книги за рубежом", mida avaldatakse alates 1949. aastast kord kuus, praegu järgmistes seeriates:

A. Математика, механика, астрономия, геофизика, физика, химия, геология, физическая география;

Б. Техника;

В. Биология, медицина, сельское хозяйство

ja alates 1958. aastast kord kuus ilmut "Новые книги за рубежом по общественным наукам. Экономика, философия, история, международные отношения".

Nimetatud väljaanded toovad retsensioone uute välismaal ilmunud raamatute kohta, nimestikke välismaa kirjastustes planeeritud raamatuid, nende raamatute nimestikke, mis on ette nähtud tõlkimiseks vene keelde ja uute välismaa raamatute nimestikke suuremates Moskva raamatukogudes.

Ülevaate välismaal ilmunud raamatutest saab ka TRÜ Teaduslikus Raamatukogus leiduva Rootsi teaduslike raamatukogude trükitud väliskirjanduse koondkataloogist "Accessionskatalog över utländsk litteratur i Svenska Forskningsbibliotek. Union Catalogue of Foreign Literature in Swedish Research Libraries".

See alfabeetiline nimestik võimaldab meil saada andmeid ka selle kohta, missugused meie raamatud leiduvad Rootsi teaduslikes raamatukogudes.

VÄLISMAA PERIODILISTE VÄLJAANNETE
BIBLIOGRAAFIAD.

Kogu maailmas ilmuvast perioodikast annavad hea ülevaate kaks TRÜ Teaduslikus Raamatukogus leiduvat koondkataloogi: "Union List of Serials in Libraries of the United States and Canada" 2nd ed. Ann Arbor, 1960 ja "World List of Scientific Periodicals Published in the Years 1900 - 1960". 4th ed. London, 1963, milledest viimane sisaldab ainult loodusteaduste-alaseid perioodilisi väljaandeid.

Selle kohta, missugused välismaa ajakirjad on olemas Nõukogude Liidu raamatukogudes, annab ülevaate alates 1949. aastast "Сводный каталог иностранных научных журналов, поступивших в библиотеки СССР. Естественные науки, медицина, сельское хозяйство, техника", mida avaldatakse aastaraamatutena. Väljaanne koosneb kahest osast. Esimeses osas on ajakirjad esitatud pealkirjade alfabeedis; nimetused on täielikud, andmetega saabunud köidete ja numbrite kohta. Kirje järel leidub märge, missuguses raamatukogus ajakiri asub. Väljaande teine osa grupeerib ajakirjad teadusalade järgi, kasutades nende nimetuste lühendeid. Väljaanne on varustatud koondkataloogi koostamisest osavõtnud raamatukogude loeteluga.

V. I. Lenini nim. Raamatukogu annab välja ka välispeeri-
oodika trükitud kataloogi "Иностранная периодика. Систематический список изданий ... гг., полученных библиотекой им. В.И. Ленина", mis registreerib materjale erialade piires maade järgi. Nimetatud kataloogis on esindatud ka humanitaaralade perioodika.

Eesti NSV raamatukogudes leiduvast välisperioodikast saab andmeid ENSV Tehnilise Informatsiooni Keskbüroo koond-

bülletäänist " V ä l i s p e r i o o d i k a k o o n d n i m e s t i k " .../s/. Loodusteadused, matemaatika, tehnika, põllumajandus, meditsiin. "Välisperioodika koondnimestik" on ilmunud a. 1961-1962, 1963, 1964, 1965 ja 1966-1967 kohta. On ettevalmistamisel koondnimestik a. 1968-1969 kohta. Fr.R. Kreutzwaldi nim. Eesti NSV Riiklik Raamatukogu avaldas "Välisperioodika koondnimestik 1968-1969. Marksism-leninism. Filosoofia. Ajalugu. Poliitika. Õigus. Sport. Pedagoogika. Keele- ja kirjandusteadus. Ilukirjandus. Kunst." Materjal esitatakse kahes osas: 1) Eesti NSV raamatukogudesse saabunud välisperioodika alfabeetiline loetelu koos andmetega, kus väljaanne leidub ja 2) ajakirjade süstemaatiline nimestik, kusjuures kasutatakse nimetuste lühendit.

Välismaa perioodilistest väljaannetest TRÜ Teaduslikus Raamatukogus annab ülevaate kord aastas ilmuv informatsiooniline bülletään " R a a m a t u k o g u s e s a a b u n u d v ä l i s p e r i o o d i k a ", mida avaldatakse alates 1963. aastast. Siin on registreeritud kogu antud aastal TRÜ Teaduslikku Raamatukokku saabunud välisperioodika, ka üksiknumbrid. Materjal on esitatud nii süstemaatiliselt kui ka alfabeetiliselt. Enamus kirjeid on varustatud TRÜ Teadusliku Raamatukogu kohaviitadega.

BIBLIOGRAAFIATE BIBLIOGRAAFIAD.

Ilmuvate bibliograafiate hulk on nii suur ja mitmekeesine, et ka nendest ülevaate saamine nõuab eraldi väljaandeid. Niisugusteks väljaanneteks on bibliograafiate bibliograafiad ehk teise astme bibliograafiad.

Jooksvalt saab ülevaate Eesti NSV-s avaldatud bibliograafilistest nimestikest "Raamatukroonika" ja "Artiklite

ja Retsensioonide Kroonika" XXX liigist.

Hõlpsam on aga informatsiooni Eesti NSV-s ilmunud bibliograafiatest saada aastanimestikest. Esmakordselt avaldati see 1961. a. kohta pealkirja all "R a a m a - t u k o g u n d u s e j a b i b l i o g r a a f i a t e b i b l i o g r a a f i a". Tln., 1963. Alates 1962. aastast ilmub väljaanne praeguse pealkirja "B i b l i o g r a a f i l i s t e n i m e s t i k e b i b l i o g r a a f i a 196..." all. Siin registreeritakse kõik Eesti NSV-s avaldatud bibliograafilised nimestikud. Nii need, mis on ilmunud iseseisvate raamatute või brošüüridena, kui ka need, mis on avaldatud kogumikkudes ning ajakirjades iseseisva pealkirjaga, aga ka artiklite ja raamatute manusbibliograafiad (vt. lk.7), mis sisaldavad vähemalt 20 nimetust. Väljaandes registreeritakse ka perioodiliste väljaannete mitme aasta koondisukorrad ja bibliograafilised ülevaated. Nimestiku lõpus on nende ajakirjade ja bülletäänide alfabeetiline loetelu, millel on alalised bibliograafia rubriigid, kus perioodiliselt avaldatakse uudiskirjanduse nimestikke.

Kirjes on näidatud bibliograafilise nimestiku koostaja nimi ja nimestiku pealkiri (kui on tegemist manusbibliograafiaga, loetakse pealkirjeks teose pealkiri). Kirjele lisatud annotatsioon näitab, mitu nimetust ja missugust kirjandust sisaldab bibliograafia, nimestiku ajalised piirid jm. andmed, mis võimaldavad saada paremat ettekujutust bibliograafiast. Näiteks:

Kumari, E. Kuidas vaadelda linde. Tln., 1963, lk. 247 - 281. /162 nim. eesti, vene ja võõrk./

Kross, H. Eesti NSV loodus. Tln., 1963. 40 lk.
(Fr. R. Kreutzwaldi nim. ENSV Riiklik Raamatukogu.)
- Trükitud rotaprintil.

Põhiliselt 1957. - 1962. a. ilmunud raamatute ja artiklite temaatiline anoteeritud soovitusnimestik alfabeetilise registriga. 202 nim. eesti k.

Kuni 1917. aastani ilmunud eestikeelsete raamatute üldistest bibliograafiatest annab ülevaate E. Annuse poolt koostatud "Ülevaade eesti raamatute üldbibliograafiast Oktoobri-eelsel perioodil", mis ilmus artiklite kogumikus "Nõukogude Eesti raamatukogundus, II". Tln., 1964, lk. 265 - 281.

Kogu Nõukogude Liidus ilmunud bibliograafiliste nimestike kohta saame jooksvalt ülevaate väljaannetest "Книжная летопись" ja "Летопись журнальных статей" XXX liigist.

Nõukogude Liidus ühe aasta vältel avaldatud bibliograafilistest nimestikest saab aga hõlpsamini ülevaate kord aastas ilmuva teise astme bibliograafia "Библиография советской библиографии" kaudu. Siin on registreeritud Nõukogude Liidus ilmuvad bibliograafilised nimestikud, nii need, mis on avaldatud omaette väljaannetena, kui ka manusbibliograafiad, kui nad sisaldavad vähemalt 30 nimetust (alla 30 nimetusega bibliograafiatest registreeritakse mõned eriti kitsa teema kohta avaldatud nimestikud, kus väheste nimetuste arv ammandab olemasoleva kirjanduse). Registreeritud on ka historiograafilised ülevaated ja niisugused perioodilised väljaanded, millel on alalised bibliograafia rubriigid, kus pidevalt avaldatakse informatsiooni uudistest. Materjal on süstematiseeritud vastavalt raamatupalati liigitusskeemile ja varustatud nimede (koostajate, personaalia) pealkirjade ja geograafiliste registritega.

Häid näpunäiteid selle kohta, missuguste bibliograafiliste väljaannete abil oleks kõige otstarbekam otsida vajalikku kirjandust, annavad retrospektiivsed II astme bibliograafiad ja bibliograafia käsiraamatud.

Tähtsamatest TRÜ Teaduslikus Raamatukogus leiduvatest vastavasisulistest materjalidest võiks nimetada:

M.В. Сокурова. "Общие библиографии русских книг гражданской печати 1708-1955. Аннотированный указатель". Л., 1956, venekeelsete raamatute üldiste bibliograafiate kohta. Ülevaadet hõlbustab lisatud kronoloogiline tabel, mis näitab, millised bibliograafiad antud aasta trükitoodangu kohta on olemas. Venemaal ja Nõukogude Liidus alates aastast 1700 kuni 1928. aastani ilmunud üldistest ja eriala bibliograafiatest annab kronoloogilis-süsteemaatilise ülevaate Н.В. Здобнов. "Синхронистические таблицы русской библиографии 1700 - 1928 со списком важнейших библиографических трудов". М., 1962. Neis tabelleis on registreeritud ka mõned varasemad Eesti alade kohta koostatud bibliograafiad.

Nea ülevaate Nõukogude Liidus ja välismaal ilmunud ja ilmutavatest üldistest registreerivatest bibliograafiatest ja tähtsamatest eriala-bibliograafiatest annab И.К. Кирпичева. "Библиография в помощь научной работе". Л., 1958. Raamat sisaldab ka kasulikke näpunäiteid bibliograafiate kasutamiseks ja isikliku bibliograafilise kartoteegi koostamiseks ning vormistamiseks. Väljaanne on varustatud autorite ja pealkirjade alfabeetilise registriga.

Välismaa üldistest bibliograafiatest annab põhjaliku ülevaate Г.Г. Кричевский. "Общие библиографии зарубежных стран". М., 1962. Siin on iseloomustatud ligi 400 bibliograafiat 48 maalt, alates trükikunsti algusest kuni 1959. aastani (incl.). On antud ülevaade ka ülemaailmse ulatusega teise astme bibliograafiatest. Materjal on esitatud maade kaupa. Tekstis on bibliograafiate pealkirjad toodud lühikeses venekeelses tükikes. Bibliograafiate pealkirjad originaalkeeltes on antud eraldi nimestikus. Lisatud koondtabel võimaldab kergesti leida soovitud maa kirjanduse bibliograafiaid. Maade nimetused on tabelis toodud tähestikulises järjekorras.

Vastavatest võrkeelsetest käsiraamatutest leiduvad TRÜ Teaduslikus Raamatukogus C.M. Winchell. "Guide to Reference Books": 8th ed. Chicago, 1967; C. Fleischhack, E. Rückert, G. Reichart. "Grundsris der Bibliographie". Leipzig, 1957 ja L.-N. Malclès. "Manuel de bibliographie". Paris, 1963. Need väljaanded annavad ülevaate nii üldistest kui ka erialastest bibliograafiatest ja teatmeteostest maade kaupa. Nad on varustatud nimede ja pealkirjade ning aineregistritega.

KARTOTEKIDE BIBLIOGRAAFIA.

Peale trükis avaldatavate bibliograafiate koostavad kõik teaduslikud ja teised suuremad raamatukogud vastavalt oma profiilile või lugejate nõudmistele väga mitmesuguseid bibliograafilisi kartoteeke, mida säilitatakse raamatukogudes. Neid kartoteeke võivad kõik huvitatud kasutada kohapeal, tellida neist ära kirju või laenata ajutiseks kasutamiseks raamatukogudevahelise abonemendi kaudu. Selle kohta, missuguseid kartoteeke raamatukogudes on koostatud, saab ülevaate vastavatest bülletäänidest.

Eesti NSV raamatukogudes leiduvatest kartoteekidest annab ülevaate E. Annuse koostatud ja Fr. R. Kreutzwaldi nim. Eesti NSV Riikliku Raamatukogu poolt rotaatoril paljundatud "Eesti NSV suuremates raamatukogudes ja teaduslikes asutustes leiduvad bibliograafilised kartoteegid ja trükis avaldamata nimestikud /1945 - juuli 1964/". Tln., 1964. Sellest selgub näiteks, et TRÜ Teaduslikus Raamatukogus on olemas kartoteek "Agraarküsimuse lahendamine Eestis" 395 nim. eesti (215), vene (66) ja võrkeeltes. Võrkeelsed

aastatest 1774 - 1939. Venekeelsed 1804 - 1952. Eestikeelsed 1805 - 1958. Artikleid ajakirjast "Agronoomia" 1921 - 1940. Raamatud, ajak. ja ajal. artiklid aastatest 1774-1958.

Nõukogude Liidu teaduslikes ja suuremates raamatukogudes koostatud bibliograafiliste kartoteekide ja nimestike kohta annab ülevaate väljaanne "И н ф о р м а ц и о н - н ы й у к а з а т е л ь б и б л и о г р а ф и ч е с - к и х с п и с к о в и к а р т о т е к с о с т а в - л е н н ы х б и б л и о т е к а м и С о в е т с к о - Г о С о ю з а", mis ilmub alates 1957. aastast ~~kaks~~ korra kuus. Materjal on esitatud süstemaatiliselt, on näidatud teema, mitu nimetust ja missugust kirjandust sisaldab bibliograafia, kartoteegi ajalised piirid ja muud andmed, mis võimaldavad saada paremat ettekujutust bibliograafiast. Iga numbri lõpus on antud ajavahemikus kartoteeke koostanud raamatukogude loetelu, nende aadressid ja kartoteekide tellimistingimused. Lõpuks on lisatud trükis ilmunud bibliograafiliste väljaannete süstemaatiline nimestik.

Käesolevas õppevahendis loetletud bibliograafilised väljaanded ja käsiraamatud on TRÜ Teadusliku Raamatukogu lugemissaalis avariilulitel või bibliograafia osakonnas. Konsultatsiooni nende kasutamiseks annab valvebibliograaf või bibliograafia osakond.

Juba eeltoodud, kaugeltki mitte kõiki TRÜ Teaduslikus Raamatukogus leiduvaid bibliograafilisi väljaandeid haarav loetelu näitab, et TRÜ Teadusliku Raamatukogu lugemissaalidest lahkumata on võimalik saada täielik ülevaade Eesti ja kogu Nõukogude Liidu trükitoodangust ning orienteeriv ülevaade olulisematest välismaal ilmunud raamatutest ja ajakirjadest. Tuleb ainult osata otsida.

TEKSTIS ESINEVATE BIBLIOGRAAFILISTE VÄLJAANNETE
ALFABEETILINE LOEND.

(Juhul kui bibliograafilisel väljaandel on kindel koostaja, esineb väljaanne kaks korda - koostaja perekonnanime ja pealkirja järgi.)

	Lk.
Accessionskatalog över Utländsk Litteratur i Svenska Forskningsbibliotek	34
Annus, E. Eesti NSV suuremates raamatukogudes ja teaduslikes asutustes leiduvad bibliograafilised kartoteegid ja avaldamata nimestikud	40
Annus, E. Koduloo bibliograafia	24
Annus, E. Ülevaade eesti raamatute üldbibliograafiast Oktoobri-eelsel perioodil	38
Antik, R. Eesti ajakirjandus 1766-1930	108
Antik, R. Eesti raamatute üldnimestik 1918-1923	16
Artiklite Kroonika	19
Artiklite ja Retsensioonide Kroonika	19
Artiklite ja retsensioonide Kroonika 1940, 22. juuni - 31. detsember	22
Bibliograafiliste nimestike bibliograafia	37
Books from Finland	32
Deutsche Bibliographie	31
Deutsche Nationalbibliographie	31
Eesti ajakirjandus 1766 - 1930	18
Eesti Kirjandus	17
Eesti NSV suuremates raamatukogudes ja teaduslikes asutustes leiduvad bibliograafilised kartoteegid ja avaldamata nimestikud	40
Eesti NSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi kataloogid	16
Eesti raamatute üldnimestik	16,17

Eesti Rahvamuuseumi arhiivraamatukogu alfabeetiline kataloog	16
Fleishhack, C., Rückert, E., Reichardt, G. Grundriss der Bibliographie	40
Grundriss der Bibliographie	40
Koduloo bibliograafia	24
Malclès, L.-N. Manuel de bibliographie	40
Manuel de bibliographie	40
Nõukogude Eesti perioodilised väljaanded 1940-1960	18
Nõukogude Eesti Raamat 1940 - 1954	15
Nõukogude Estonica	23
Raamatukogunduse ja bibliograafiate bibliograafia	37
Raamatukogusse saabunud väliskirjandus	33
Raamatukogusse saabunud välisperioodika	36
Raamatukroonika	12
Retsensioonide Kroonika	23
Suomen kirjallisuus	32
Union List of Serials in Libraries of the US and Canada	35
Välisperioodika koondnimestik	36
Winchell, C.M. Guide to Reference Books	40
World List of Scientific Periodicals Published in the Years 1900 - 1960	35
Ulevaade eesti raamatute üldbibliograafiast Oktoobri-eelsel perioodil	38
Библиография в помощь научной работе	39
Библиография советской библиографии	38
Ежегодник книги	25
Здобнов, Н.Б. Синхронистические таблицы русской библиографии 1700-1928	39

Иностранная периодика. Систематический список изданий полученных библиотекой им. В.И. Ленина	35
Информационный бюллетень новых иностранных книг, поступивших в библиотеку им. В.И. Ленина	33
Информационный указатель библиографических списков и картотек составленных библиотеками Советского Союза	41
Кирпичева, И.К. Библиография в помощь научной работе	39
Книжная летопись	24
Книжная летопись. Вспомогательные указатели	25
Книжная летопись. Дополнительный выпуск	25
Кричевский, Г.Г. Общие библиографии зарубежных стран	39
Летопись газетных статей	30
Летопись журнальных статей	29
Летопись периодических изданий СССР	27
Летопись рецензий	30
Новые книги за рубежом	34
Новые книги за рубежом по общественным наукам	34
Общие библиографии зарубежных стран	39
Общие библиографии русских книг гражданской печати 1708-1955	39
Периодическая печать СССР 1917-1949	28
Русская периодическая печать	29
Сводный бюллетень новых иностранных книг, поступивших в библиотеки СССР	32
Сводный каталог иностранных научных журналов, поступивших в библиотеки СССР	35
Синхронистические таблицы русской библиографии	39
Сокурова, М.В. Общие библиографии русских книг гражданской печати 1708-1955	39

EESTI ÜLDISED BIBLIOGRAAFIAD.

Kronoloogiline register.

	Raamatute ilmumisaeg	Lk.
<u>Raamatute bibliograafiad</u>		
ENSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi kataloogid	kuni 1917	16
Eesti Rahvamuuseumi arhiivraamatukogu alfabeetiline kataloog. Masinakiri	kuni 1917	16
R. Antik. Eesti raamatute üldnimestik 1918-1923	1918-1923	16
Eesti raamatute üldnimestik	1924-1939	17
Nõukogude Eesti raamat	1940-1954	15
Raamatukroonika	alates 1944	12
<u>Perioodiliste väljaannete bibliograafiad</u>		
R. Antik. Eesti ajakirjandus 1766-1930	kuni 1930	18
Eesti raamatute üldnimestik	1924-1939	17
Nõukogude Eesti perioodilised väljaanded 1940-1960	1940-1960	18
Raamatukroonika nr. 4	alates 1946	17
<u>Analüütiline bibliograafia</u>		
Kartoteegid ENSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi bibliograafia osakonnas	1857-1940	21
ENSV Raamatupalati kartoteegid	alates 1940	22
Artiklite ja Retsensioonide Kroonika 1940	1940	22
Artiklite ja Retsensioonide Kroonika	alates 1952	19
<u>Retsensioonid</u>		
Kartoteegid ENSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumi bibliograafia osakonnas	1857-1940	21
Kartoteegid ENSV Raamatupalatis	alates 1940	22
Artiklite ja retsensioonide kroonika 1940	1940	22
Raamatukroonika lisa	1948-1949	23
Retsensioonide Kroonika	1950-1953	23
Artiklite ja Retsensioonide Kroonika	alates 1954	22

RAAMATUPALATI

LIIGITUSSKEEM.

Kirjanduse liigituse skeem
riikliku arvestav-registreeriva bibliograafia
väljaannetes 1969. a.

I. Marksism-leninism

1. Marksismi-leninismi rajajate teosed.
2. Kirjandus marksismi-leninismi rajajate kohta. Tööd marksismi-leninismi allalt.

II. Nõukogude Liidu Kommunistlik Partei

(V. I. Lenini teosed ja kirjandus V. I. Leninist — vt. I. Partei-poliitiline töö NSV Liidu relvastatud jõududes — vt. XIV, 2c.)

1. Üldküsimused. Partei programm. Partei põhikiri.
2. Partei ehitus. Majandusliku üleschituse, riiklike ja ühiskondlike organisatsioonide parteiline juhtimine.
3. Ideoloogiline töö.
4. NLKP ajalugu. (Selles liigis eraldatakse erirubriik: NLKP tegelaste elulood.)

III. Üleliiduline Leninlik Kommunistlik Noorsooühing. Nõukogude noorus

(Kommunistlike noorte organisatsioonide töö NSV Liidu relvastatud jõududes — vt. XIV, 2c.)

1. Üldküsimused. Kommunistliku noorsooühingu programm. Kommunistliku noorsooühingu põhikiri.
2. Kommunistlike noorte organisatsioonide töö. Kommunistlike noorte ja noorte poliitiline haridus.
3. Kommunistliku noorsooühingu ajalugu.

IV. Ühiskonnateadused

V. Filosoofia. Ühiskondlik-poliitilised õpetused

(Marksismi-leninismi rajajate teosed ja kirjandus nende kohta — vt. I.)

1. Üldküsimused. Marksistlik-leninlik filosoofia. Teaduslik kommunism.
2. Filosoofia ja ühiskondlik-poliitiliste õpetuste ajalugu.
3. Loogika. Psühholoogia.
4. Antiinarksism. Antikommunism. Kaasaegne kodanlik filosoofia, sotsioloogia, psühholoogia ja loogika.

VI. Ajalugu

(Marksismi-leninismi rajajate teosed ja kirjandus nende kohta — vt. I.)

1. Üldküsimused. Historiograafia.
2. Ajaloo abiteadused. Arheoloogia. Etnograafia.
3. Üldine ajalugu. Välismaade ajalugu.
4. NSV Liidu ajalugu.
(NLKP ajalugu — vt. II. 4.)

- VII. Poliitiline ökonomia, Majandusõpetuste ajalugu**
(Marksismi-leninismi rajajate teosed ja kirjandus nende kohta — vt. I.)
1. Üldküsimused.
 2. Kommunistlik tootmisviis.
 3. Kapitalistlik tootmisviisid. Kapitalistlik tootmisviis.
 4. Kaasaegsed kodanlikud majandusteooriad.
- VIII. Rahvusvahelised suhted, Maailma majandus**
1. Rahvusvahelised suhted ja maailma majandus (üldküsimused).
 2. Sotsialistlik maailmasüsteem (üldküsimused).
 3. Kapitalistlik maailmasüsteem (üldküsimused).
 4. Arengumaad (üldküsimused).
 5. NSV Liidu välispoliitika.
 6. Üksikud välisriigid, Välispoliitika, Poliitiline ja majanduslik olukord.
- IX. NSV Liidu kommunistlik ülesehitustöö**
1. Üldküsimused.
 2. NSV Liidu rahvamajandus.
 3. Vabariikide, oblastide, rajoonide ja linnade kommunistlik ülesehitustöö ja majandus.
 4. Välismaa ajakirjanduse ja välismaa tegelaste arvamused NSV Liidu kohta.
- X. Planeerimine. Statistika. Arvestus. Tootmise organiseerimine ja juhtimine**
1. Üldküsimused. Planeerimine. Statistika.
 2. Arvestus. Raamatupidamine.
 3. Tootmise organiseerimine ja juhtimine.
- XI. Rahandus**
1. Üldküsimused.
 2. NSV Liidu rahandus.
 3. Sotsialistlike välisriikide rahandus.
 4. Teiste välisriikide rahandus.
- XII. Töö NSV Liidus**
1. Üldküsimused.
 2. NSV Liidu ametiühingud.
 3. Sotsiaalkindlustus, Sotsiaalhooldus. Invaliidide töö korraldamine.
- XIII. Riik ja õigus**
1. Üldküsimused. Riigi ja õiguse teooria ja ajalugu.
 2. NSV Liidu riik ja õigus.
 - a. Üldküsimused. Nõukogude riik. Riigi- ja administratiivõigus.
 - b. Nõukogude õiguse teised harud.
 - c. Kohus ja prokuratuur. Kohtuorganite tegevus.
 3. Sotsialistlike välisriikide riigikord ja õigus.
 4. Teiste välisriikide riigikord ja õigus.
 5. Rahvusvaheline õigus.
- XIV. Sõjateadus. Sõjandus**
(Sõjaväemeditsiin ja sõjaväe-sanitaarala — vt. XXII, 23.)
1. Üldküsimused.
 2. NSV Liidu relvastatud jõud.
 - a. Üldküsimused. NSV Liidu relvastatud jõudude organisatsioon.
 - b. NSV Liidu relvastatud jõudude ajalugu.
 - c. Parteipoliitiline töö. Kultuurhariduslik töö.

3. Sõjakunst. Sõjatehnika (üldküsimumused).
4. Relvastatud jõudude eriliigid. Väe- ja teenistusliigid.
 - a. Raketiväed. Sõja-raketitehnika.
 - b. Maaväed.
 - c. Ohusõjajõud.
 - d. Meresõjajõud.
 - e. Ohukaitseväed.
 - f. Tagala ja relvastatud jõudude varustamine.
 - g. Piirivalveväed.
 - h. Tsiviilkaitse.
5. Sotsialistlike välisriikide relvastatud jõud.
6. Teiste välisriikide relvastatud jõud.

XV. Loodusteadused. Matemaatika

1. Üldküsimumused. Looduse dialektika.
2. Füüsikalis-matemaatilised teadused.
 - a. Üldküsimumused. Matemaatika.
 - b. Astronoomia.
 - c. Geodeesia. Topograafia. Kartograafia.
 - d. Mehaanika. Hüdromehaanika. Aeromehaanika.
 - e. Füüsika.
3. Keemiateadused.
4. Geoloogilis-geograafilised teadused. ⁴
(Paleontoloogia — vt. XV, 5 b.)
 - a. Üldküsimumused. Geograafia. Kodu-uurimine.
(Majandusgeograafia — vt. VIII ja IX.)
 - b—c. Geoloogia. Petrograafia. Mineraloogia. Geofüüsika. Geo-
keemia.
 - d. Hüdroloogia. Meteoroloogia. Klimatoloogia.
5. Bioloogiateadused.
 - a. Üldküsimumused.
 - b. Paleontoloogia.
 - c—d. Üldine bioloogia.
 - e. Mikrobioloogia.
 - f. Hüdrobioloogia.
 - g. Botaanika.
 - h. Zooloogia.
 - i. Antropoloogia.
 - j. Inimese anatoomia, embrüoloogia ja histoloogia. Inimese ja
kõrgemate loomade füsioloogia, biofüüsika ja biokeemia.
 - 1) Üldküsimumused.
 - 2) Inimese normaalne ja võrdlev anatoomia, embrüoloogia ja
histoloogia.
 - 3) Inimese ja kõrgemate loomade füsioloogia, biofüüsika ja
biokeemia.

XVI. Tehnika. Tööstus

1. Tööstus (üldküsimumused).
2. Tehnika (üldküsimumused). Üldtehnilised distsipliinid.
 - a. Üldküsimumused. Tehnika ajalugu.
 - b. Rakendusmehaanika (tehniline mehaanika).
 - c. Joonestamine.
 - d. Üldine materjalitundmine.
 - e. Tööstusestetika.
 - f. Teised üldtehnilised distsipliinid.
3. Ehitusasjandus.
 - a. Üldküsimumused. Ehituskonstruktioonid.
 - b. Ehitusmaterjalid. Valmisdetailid.
 - c. Ehitustööd ja mehhanismid.

- d—e. Hoonete varustus. Sanitaartechnika.
- f. Hüdrotehnika. Hüdrotehnilised ehitustööd ja ehitised.
- 4. Energeetika.
 - a. Üldküsimused. Soojustechnika.
 - b. Aurutechnika.
 - c. Sise põlemismootorid. Gaasigeneraator-mootorid. Reaktiivmootorid.
 - d. Veejõu-masinaid. (Hüdrotehnika. Hüdrotehnilised ehitustööd ja ehitised — vt. XVI, 3f.)
 - e. Külmutustechnika.
 - f. Elektrotehnika. (Nõrkvoolutehnika — vt. XIX, 2.)
 - g—h. Raadiotehnika.
 - 1) Üldküsimused.
 - 2) Raadiotehnika. Televisioon.
 - 3) Küberneetika. Elektrotehnika. Automaatika ja telemehaanika.
 - i. Valgustechnika.
 - j. Tuumaenergeetika (aatomiennergeetika).
 - k. Teised energialiigid.
- 5. Mäeasjandus.
 - a. Üldküsimused.
 - b. Maakide tootmine.
 - c. Mitteraaksete kaeviste tootmine.
 - d. Küttekäeviste tootmine.
- 6. Metallurgia. Metallograafia.
 - a. Üldküsimused.
 - b. Metallograafia.
 - c. Mustmetallurgia.
 - d. Värviline metallurgia.
 - e. Pulbermetallurgia (metallkeraamika).
- 7. Metallide tehnoloogia (metallide töötlemine).
 - a. Üldküsimused.
 - b. Valutööstus.
 - c. Metallide survetöötlemine.
 - d. Metallide lõiketöötlemine. Tööriistade tootmine.
 - e. Metallide termiline, termokeemiline ja elektrokeemiline töötlemine. Kaitsekatted.
 - f. Keevitamine. Lõikamine. Jootmine. Neetimine. Pealekeevitamine. Liimimine.
 - g. Lukksepatööd.
 - h. Metalltoodete valmistamine ja parandamine.
- 8. Masinaehitus ja masinateadus. Aparaadiehitus. (Erialaste masinate ehitus — vt. vastavaid erialaseid liike.)
 - a—b. Üldküsimused. Masinaelemendid.
 - c. Töste-transpordimehhanismid ja -seadmed.
 - d. Pumbad. Kompressorid. Ohupuhurid.
 - e. Aparaadiehitus.
 - f. Helitekitamise mehhanismid. Heli üleskirjutamise tehnika.
- 9. Kaitsetööstus.
- 10. Keemiatööstus.
 - a. Üldküsimused.
 - b. Põhikeemiatööstus. Gaasitööstus.
 - c. Lõhkeainete tööstus. Pürotehnika.
 - d. Väetiste ja putukatõrjevahendite tööstus.
 - e. Silikaadi- ja keraamikatööstus. Klaasitööstus.
 - f. Kütuse keemiline töötlemine. Naftatöötlemine.
 - g. Orgaanilise sünteesi tööstus. Aniliini- ja lakivärvitööstus.

- h. Kummitööstus.
- i. Plastmassitööstus.
- j. Farmaatsia- ja fotokeemiatööstus. Rasva- ja parfümeeriatööstus. Seebikeetmine.
- k. Teised keemiatööstuse harud. Käärimistööstus.
- 11. Metsa- ja puidutööstus. Paberitööstus.
 - a. Üldküsimumused. Metsa ülestöötamine. Metsa- ja puidutööstus.
 - b. Puidukeemiatööstus.
 - c. Tselluloosi- ja paberitööstus.
- 12. Kergetööstus.
 - a. Üldküsimumused.
 - b. Tekstiili- ja trikootažitööstus. Vanutus- ja vilditööstus.
 - c. Ömblustööstus.
 - d. Naha-, jalatsi- ja sadulsepatööstus.
 - e. Karusnahatööstus.
- 13. Toidu- ja maitseainete tööstus.
 - a. Üldküsimumused. Konservitööstus üldiselt.
 - b. Jahu- ja tangainetööstus. Leiva- ja makaronitööstus.
 - c. Liha- ja piimatööstus. Kalatööstus.
 - d. Oli- ja margariinitööstus.
 - e. Puu- ja kõõgiviljatööstus. Kõõgiviljatöötlemine. Tee, kohv, vürtsid.
 - f. Suhkrutööstus. Tärglise- ja siirupitööstus. Kondiitritööstus.
 - g. Piirituse-, viina- ja veinistööstus. Ollepruulimine Alkohoolita joogid.
 - h. Vitamiinitööstus.
 - i. Tubakatööstus.
- 14. Kultuuri- ja elukondlike tarbeesemete tootmine. Tööndus.

XVII. Põllumajandus

- 1. Üldküsimumused. Kolhoosid. Sovhoosid.
(Varumine — vt. XX, 3.)
- 2. Mehhaniseerimine ja elektrifitseerimine. Põllumajandusmasinate ehitus.
(Eri põllukultuuride tootmise mehhaniseerimine — vt. XVII, 4. Loomakasvatuse mehhaniseerimine — vt. XVII, 5.)
 - a. Üldküsimumused.
 - b. Põllumajandusmasinate ehitus. Põllumajandusmasinad ja tööriistad.
- 3. Agrobioloogia. Üldine taimakasvatus. Mullateadus.
- 4. Eritaimakasvatus.
 - a. Tera- ja kaunviljakultuurid.
 - b. Söödakultuurid. Heina- ja karjamaa.
 - c. Tehnilised kultuurid.
 - d. Kõõgiviljakasvatus. Kõrvitsaliste kasvatus.
 - e. Kasulikud metsataimed. Seened.
 - f. Aiandus. Puuvilja-, marja- ja viinamarjakasvatus.
 - g. Metsandus.
(Metsa ülestöötamine — vt. XVI, II a.)
- 5. Loomakasvatus.
 - a. Üldküsimumused.
 - b. Veise- ja põdrakasvatus.
 - c. Hõlmse- ja kaamelikasvatus.
 - d. Lamba-, kitse- ja seakasvatus.
 - e. Koerakasvatus.
 - f. Linnu- ja väikeloomakasvatus.
Selles liigis eraldatakse erirubriik: Mesindus. Süstussikasvatus.

6. Jahindus. Karusloomakasvatus. Kalakasvatus ja kalapüük. Meretöõndus.
7. Loomaarstiteadus.

XVIII. Transport. Transpordimasinate ehitus

1. Üldküsimumused.
2. Raudteetransport.
 - a. Üldküsimumused.
 - b. Tee.
 - c—d. Veerevkoosseis ja vedu. Raudtee energiavarustus.
 - e. Side. Signalisatsioon. Tsentralisatsioon. Blokeerimine.
 - f. Liiklusteenistus. Raudteejaamad. Veevarustus.
3. Linnatransport.
4. Maanteetransport. Teedeasjandus.
 - a. Üldküsimumused.
 - b. Teedeasjandus. Sillad ja tunnelid.
 - c. Autotransport. Auto-traktoritööstus.
5. Veetransport. Laevaehitus.
6. Ohutransport. Lennukiehitus.
7. Kosmonautika.

XIX. Side

1. Üldküsimumused.
2. Telegraaf. Telefon.
3. Raadioside. Raadiosaade.
(Raadioside-, raadiosaate- ja televisioonitehnika — vt. XVI, 4g—h2.)
4. Post.

XX. Kaubandus. Varumine. Ühiskondlik toitlustus

1. Üldküsimumused.
2. Kaubandus. Kaubateadus.
3. Varumine.
(Põllumajandussaaduste müük riigile — vt. XVII, 1.)
4. Elevaatorite ja ladude majandus.
5. Ühiskondlik toitlustus. Kulinaaria.

XXI. Kommunaalmajandus. Elanikkonna elutarbeline teenindamine

1. Üldküsimumused. Elamumajandus.
2. Asulate heakorrasutus.
(Sanitaartechnika — vt. XVI, 3d—e.)
3. Tuletõrje.
4. Elanikkonna elutarbeline teenindamine. Tehnika igapäevases elus. Kodundus.

XXII. Tervishoid. Arstiteadus

1. Üldküsimumused. Tervishoiu organisatsioon.
2. Hügieen ja sanitaarala.
4. Patoloogiline anatoomia ja füsioloogia.
5. Ülddiagnoosika.
6. Üldteraapia. Arstimõteta ravimeetodid.
7. Farmakoloogia. Farmaatsia. Toksikoloogia.
8. Meditsiiniline röntgenoloogia. Meditsiiniline radioloogia ja radiobioloogia.
9. Sisehaigused.
10. Hematoloogia. Vereülekanne.
11. Endokrinoloogia.
12. Meditsiiniline mikrobioloogia. Meditsiiniline parasitoloogia.

- a. Meditsiiniline mikrobioloogia ja Immunoloogia Epidemioloogia. Meditsiiniline parasitoloogia.
- b. Agedad nakkushaigused.
- c. Kroonilised nakkused.
- 13. Kirurgia. Ortopeedia.
- 14. Uroloogia.
- 15. Onkoloogia.
- 16. Stomatoloogia.
- 17. Oftalmoloogia.
- 18. Otorinolarüngoloogia.
- 19. Neuropatoloogia. Psühhiaatria.
- 20. Dermatoloogia. Veneroloogia.
- 21. Sünnitusabi. Günekoloogia.
- 22. Pediaatria. Emade ja lastekaitse.
- 23. Sõjaväemeditsiin (üldküsimumused). Sõjaväe-sanitaarala.
- 24. Kohtumeditiin.
- 25. Kosmosemeditsiin (üldküsimumused).
- 26. Tervishoid sotsialistlikes välisriikides.
- 27. Tervishoid teistes välisriikides.

XXIII. Kehakultuur. Sport

- 1. Üldküsimumused. Sport. Sportlikud mängud. Turism.
- 2. Male. Kabe.

XXIV. Kultuur. Haridus. Teadus

- 1. Üldküsimumused.
- 2. Teadus. Teaduslik uurimistöö.
- 3. Perekond ja olustik. Laste kasvatamine perekonnas.
- 4. Pedagoogika. Pedagoogiline psühholoogia.
- 5. Eelkoolikasvatus.
- 6. Lastekodud.
- 7. Üldhariduslik kool.
 - a. Üldküsimumused.
 - b. Opetamise meetoodika.
 - c. Opikud ja õppevahendid.
 - d. Kehaline kasvatus.
 - e. Kooli- ja klassiväline töö. Pioneeriorganisatsioonid. (Pioneeriorganisatsioonide juhtimine kommunistlike noorte organisatsioonide poolt — vt. III.)
 - f. Üldhariduslik (vahetustega töötav) õhtukeskkool.
- 8. Tehniline kutseharidus.
- 9. Kesk-eriharidus.
- 10. Kõrgem haridus.
- 11. Opetuse ja kasvatus eriliigid. (Pimedate, kurtummade, invaliidide, nõrgajõuliste jt. õpetus ja kasvatus.) Defektoloogia.
- 12. Kultuurhariduslik töö.
- 13. Kultuur, haridus ja teadus sotsialistlikes välisriikides.
- 14. Kultuur, haridus ja teadus teistes välisriikides.

XXV. Filoloogia. Keeleteadus

XXVI. Kirjandusteadus. Ilukirjandus. Rahvaluule

- 1. Kirjandusteadus.
- 2. Ilukirjandus.
 - a. Eri maade ja rahvaste kirjanike teoste kogumikud. Almanahhid.
 - b. Vene kirjandus.
 - c. Eesti kirjandus.
 - d. Teiste NSV Liidu rahvaste kirjandus.

- e. Väliskirjandus.
- f. Antiikkirjandus.
- 3. Rahvaluule.
 - a. Teooria ja ajalugu.
 - b. Rahvaluule-väljaanded.

XXVII. Lastekirjandus

- 1. Ohiskondlik-poliitiline, populaarteaduslik ja tehnika-alane kirjandus.
- 2. Ilukirjandus.

XXVIII. Kunst

- 1. Oldküsimumused.
- 2. Arhitektuur. Linnaehitus.
- 3. Skulptuur. Maalikunst. Graafika.
- 4. Tarbekunst.
- 5. Muusika. Teater. Estraadikunst. Tsirkus. Tantsukunst.
- 6. Kunstiline isetegevus.
- 7. Kino. Fotograafia.

XXIX. Ateism. Teadus ja usk. Usk

XXX. Trükiasjandus. Raamatuteadus. Raamatukogundus. Bibliograafia

- 1. Oldküsimumused. Raamatuteadus. Ajakirjandusala.
- 2. Kirjastusala. Polügraafiatööstus. Raamatukaubandus. Ajakirjanduse levitamine.
- 3. Raamatukogundus. Bibliograafia.
- 4. Bibliograafilised nimestikud.
- 5. Trükiasjandus, raamatukogundus ja bibliograafia sotsialistlikes välisriikides.
- 6. Trükiasjandus, raamatukogundus ja bibliograafia teistes välisriikides.

XXXI. Oldised teatmeteosed. Entsüklopeediad. Kalendrid. Mitmesuguse sisuga koguteosed

L i s a 2 .

ENSV TA TEADUSLIKUS RAAMATUKOGUS LEIDUVAD JOOKSVAD
ÜLDISED VÄLISMAA BIBLIOGRAAFIAD.

Mis aastast
pidevalt olemas

"Biblio" (Prantsusmaa)	1965
Bibliographie de la France	1961
The British National Bibliography	1956
Canadiana	1966
The Cumulative Book Index (USA)	1928
La librairie française	1956
Les livres de l'année (Prantsusmaa)	1964
Publishers' Weekly (USA)	1965
Das Schweizer Buch	1965
Suomen kirjallisuus	
Suomen aikakauskirja indeksi	1959
Svensk bokförteckning	1955
<u>II astme bibliograafia</u>	
Bibliographic Index (rahvusvaheline)	1956

S i s u k o r d .

Saateks	3
Sissejuhatus	4
BIBLIOGRAAFIATEST ÜLDISELT	5
ÜLDISED JOOKSVAD REGISTREERIVAD BIBLIOGRAAFIAD	10
EESTI RAAMATUTE ÜLDISED REGISTREERIVAD BIBLIOGRAAFIAD	12
"Raamatukroonika"; "Nõukogude eesti raamat"; "Piiratud levikuga kirjanduse nimestik"; autoreferaadid; "Eesti raamatute üldnimestik"	
EESTI PERIOODILISTE VÄLJAANNETE BIBLIOGRAAFIAD.	17
"Raamatukroonika"; "Nõukogude Eesti perioodilised väljaanded 1940-1960"; R. Antik. Eesti ajakirjandus 1766-1930"; "Eesti raamatute üldnimestik"	
EESTI ANALÜÜTILINE BIBLIOGRAAFIA	19
"Artiklite ja Retsensioonide Kroonika"; Kirjandusmuseumi kartoteegid; ENSV Raamatupalati kartoteegid; "Artiklite ja retsensioonide kroonika 1940"	
Eesti NSV-s ilmunud retsensioonide bibliograafia	22
Eesti kohta käivate materjalide ja eesti autorite väljaspool Eesti NSV-d avaldatud tööde bibliograafia. "Nõukogude Estonica"	23
NÕUKOGUDE LIIDUS ILMUNUD KIRJANDUSE BIBLIOGRAAFIAD ..	24
RAAMATUTE BIBLIOGRAAFIAD	24
"Книжная летопись"; "Ежегодник книги"; Autoreferaadid	
NÕUKOGUDE LIIDUS ILMUVA AJAKIRJANDUSE BIBLIOGRAAFIAD.	27
"Летопись периодических изданий СССР": "Периодическая печать СССР 1917-1949"; "Русская периодическая печать 1702-1917"	
VENEKEELSE AJAKIRJANDUSE ANALÜÜTILISED BIBLIOGRAAFIAD	29
"Летопись журнальных статей"; "Летопись газетных статей"	
Venekeelsete retsensioonide bibliograafia.... "Летопись рецензий"	30

VÄLISMAAL ILMUVA KIRJANDUSE BIBLIOGRAAFIAD	31
VÄLISMAA RAAMATUTE BIBLIOGRAAFIAD	31
<p>"Deutsche Nationalbibliographie"; "Deutsche Bibliographie"; "Suomen kirjallisuus"; "Books from Finland"; "Сводный бюллетень новых иностранных книг, поступивших в библиотеки СССР"; "Информационный бюллетень новых иностранных книг, поступивших в библиотеку им.В.И.Ленина; "Новые книги за рубежом"; "TRÜ Teaduslikku/Raamatukoguse saabunud väliskirjandus"; "Accessionskatalog över utländsk litteratur i Svenska Forskningsbibliotek"</p>	
VÄLISMAA PERIOODILISTE VÄLJAANNETE BIBLIOGRAAFIAD..	35
<p>"Unino List of Serials in Libraries of the United States and Canada"; "World List of Scientific Periodicals Published in the Years 1900-1960"; "Сводный каталог иностранных научных журналов"; "Иностранная периодика. Систематический список изданий ...гг. полуженных библиотекой им. В.И. Ленина"; "Välis-periodika koondnimestik"; "TRÜ Teaduslikku/Raamatukoguse saabunud välisperioodika"</p>	
BIBLIOGRAAFIATE BIBLIOGRAAFIAD	36
<p>"Raamatukogunduse ja bibliograafiate bibliograafia"; "Bibliograafiliste nimestike bibliograafia"; "Ülevaade eesti raamatute üldbibliograafiast Oktoobri-eelsel perioodil"; "Библиография советской библиографии"; М.В. Сокурова. "Общие библиографии русских книг гражданской печати 1708-1955"; Н.В. Здобнов. "Синхронистические таблицы русской библиографии 1700-1928"; И.К. Кирпичева. "Библиография в помощь научной работе"; "Общие библиографии зарубежных стран"; С. Fleischhack, E. Rückert, G. Reichart. "Grundriss der Bibliographie"; L.-N. Malcles. "Manuel de bibliographie"</p>	
Kartoteekide bibliograafiad	40
<p>"Eesti NSV suuremates raamatukogudes ja teaduslikes asutustes leiduvad bibliograafilised kartoteegid ja trüki avaldamata nimestikud"; "Информационный указатель библиографических списков и карточек составленных библиотеками Советского Союза".</p>	
TEKSTIS ESINEVATE BIBLIOGRAAFILISTE VÄLJAANNETE ALFABESTILINE LOEND	42
EESTI ÜLDISED BIBLIOGRAAFIAD. Kronoloogiline register	45
L i s a d :	46
1. Raamatupalati liigitusskeem ...	
2. ENSV TA Teaduslikus Raamatukogus leiduvad jooksvad üldised välismaa bibliograafiad	54

TRÜ Teadusliku Raamatukogu
väljaandeid:

1. Tartu Riiklik Ülikool. Ilmunud tööde bibliograafia. (Aastaraamatud alates 1960.a.)
2. Teadusliku Raamatukogu töid. 1.- 2.
3. Raamat, aeg, restaureerimine. 1. Tartu, 1969.
4. Raamatukogusse saabunud välisperiodika. Informatsiooniline bulletin. (Aastaraamatud alates 1963.a.)
5. Raamatukogusse saabunud välikirjandus. Informatsiooniline bulletin. (Alates 1960.a.)
6. Tartu Riiklikus Ülikoolis 1946 - 1959 kaitsitud väitekirjad. Bibliograafia. Tartu, 1961.
7. E. Vigel. Tartu Riikliku Ülikooli Teadusliku Raamatukogu asutamine ja areng aastail 1802 - 1839. Tartu, 1962.
8. V. Leek. Tartu Ülikooli Arstiteaduskonnas 1892 - 1917 kaitsitud väitekirjad. Bibliograafia. Tartu, 1965.
9. Tartu Riikliku Ülikooli Teaduslik Raamatukogu. Teatmik. Tartu, 1966.
10. L. Kilk. Kataloogid ja teatmeteosed TRÜ Teaduslikus Raamatukogus. Tartu, 1969.

Hind 15 kop.

